

Šiame numery

KUO ATŽYMĖSIME 1973 METUS?
KAI BIBLINĖ TEMA TAMPĖ ŠIOS DIENOS AKTUALIJA — POKALBIS SU ALOYZU BARONU.
SU VACLOVU RATU ATSIŠVEIKINANT.
KUR GYVENS ATEITIES ŽMOGUS?
JUOZO KĖKSTO EILERASČIAI.
R. SPALIO NOVELĖ "SĄSKAITA".
MARIJOS SAULAITYTĖS LYRIKA ANGLISKAI.
LIETUVIŲ PASAKOS IR DAINOS PRANCŪZISKAI O. MILASIAUS VERTIMUOSE.
NAUJI LEIDINIAI.
KULTŪRINĖ KRONIKA.
FILMŲ ĮVAINUMAI.
MOTERŲ GYVENIMAS.

Kai biblinė tema tampa šios dienos aktualija

Pokalbis su laureatu Aloyzu Baronu

Dvidešimt antrojo "Draugo" romano konkurso rezultatas jau žinomas: šiemet konkursą laimėjo Aloyzas Baronas, Migios slapyvardžiu prisijungęs vertinimo komisijai romano "Abraomas ir sūnus" rankraštį. Prieš įteikiant (kovo 4 d.) premiją ir išleidžiant premijuotą knygą, čia norime mūsų skaitytojus (pokalbio su rašytoju forma) supažindinti su premijuotuoju veikalu, su paties laureato literatūrinės kasdienybės aplinka bei įpročiais.

— Kaip, kada ir kodėl atėjo pirmą kartą idėja parašyti "Abraomo ir sūnus" romaną? Gal lemiantis paskatas buvo "Draugo" romano konkursas?

— Pirmoji idėja atėjo Cicero šv. Antano parapijos bažnyčioje, beklaustant pamokslui. Man tada pasirodė, kad Abraomas, vedęs į kalną paauguti Dievui sūnų Izaoką, turėjo pasipriešinti tokiam Dievo reikalavimui. Lygiai taip pat man atrodė, kad turėjo tėvui priešintis ir sūnus Izaakas, nors jis tikrai nežinojo, kurio tikslu į kalną ėjo. Man pasirodė, kad toks Viešpaties reikalavimas per didelis ir toks pakusnumas jau išėjo iš žmogaus ribų. Iš kitos pusės pagalvojau, kad per didelis paklusnumas net ir šiuolaikiniam žmogui, lietuviui ar ne lietuviui, gyvenime taip pat gali turėti vienokių ir kitokių pasekmių. Pradžioje šią idėją norėjau vystyti novelės rėmuose, o vėliau tema prasitęgė į romano ribas.

Niekada specialiai nerašiau konkursui, bet tiesa, kad konkursas privertė parašyti romaną užbaigti. Net ir kai "Laisvoji Lietuva" paskelbė konkursą romanui partizaninė tema, buvau jau pusę parašęs, taikydamas knygą jaunimui. Todėl toj knygai, "Vėjas lekia lyguma", ne daug svarstymų ir žmogaus vidaus, o daugiau nuotykių. Knyga išleistas, nepaisant, kad ant jos buvo uždėta specialiai jaunimui dedikacija, pusė recenzentų nesuprato, jog tai knyga, skirta jaunimui. Bet kiti suprato, ypač jaunimo laikraščiai recenzentai. Konkursai tam tikra prasme padeda prispausti ir knygą užbaigti. Vienu ar kitu atveju konkursai palengvina ir knygos išleidimą.

— Literatūros bičiuliams yra įdomios šiandien net tokios "smulkmenos", sakysim, kiek reikia aplamai laiko parašyti tokią romaną; kaip renkatė jam medžiagą; pradėję rašyti, ar rašote po tam tikrą puslapių kiekį kasdien; kuriuo paros metu daugiausia galite rašyti; kuris metų laikas (pavasaris, žiema...) yra jums labiausiai kūrybingas?

— Romaną pradėdamas rašyti, jau turiu sugalvojęs, ką rašysiu. Kartą keliaujant mašina su dr. P. Žlioba, kai ji pradėjo imti

Aloyzas Baronas, 1972 m.

Nuotrauka Vyt. Račkausko

miegas, papasakojau jam visą "Sodo už horizonto" romaną, nors nebuvau parašęs nė vienos eilutės. Kadangi duoną pėnaušiu, dirbdamas visas šešias dienas, tai tegaliu rašyti tik laisvais savaitgaliais. Tokiomis sąlygomis rašymas užtrunka apie metus, laiko, nors šiaip romaną, kai esi viską sugalvojęs, gali parašyti ir per trejetą mėnesių. Kartais per dieną gali parašyti dešimt puslapių, kartais mažiau. Beveik nieko negaliu rašyti rudenį, kada prasideda ilgi, slegią vakarai. Kai diena pradeda ilgėti, tada ir rašyti geriau sekasi. Tik ne dėl kokios ten pavasarinės romantikos, bet yra malonu, kai aplinkui šviesu. Be abejo, galvoti apie kūrinį ir jo herojus galiu bet kada ir bet kurioj vietoj. Į klausimą, kuriuo paros metu geriausia galiu rašyti, galiu atsakyti, kad dieną.

— Prieš pradėdamas romaną rašyti, ar jau visą jo kompoziciją planą turite galvoje, ar jis formuojasi, romaną berašant? Kaip rašote: ranka ar mašinėle?

Prieš atiduodant rankraštį spaudai, ar pirmąjį rankraštį dar kartą perrašote, ar tik pirmąjį atidžiau perskaitote ir ten pat, kur reikia, pataisote?

— Kaip jau minėjau, turiu viską iš anksto suplanavęs, nors, be abejo, gali rašant kas nors keistis ir paprastai keičiasi. Visus žurnalistinius straipsnius, recenzijas ir kt. rašau iš karto mašinėle, tačiau net ir trumpiausios novelės, kaip amerikiečiai sako "Short, Short story", negaliu parašyti mašinėle ir rašau šratiniu pieštuku. Net ir vaikams pasakėles rašydamas, pirmą ranka parašau, o po to perrašau, nors tai gana nuobodus darbas ir net retai nedaug kas perrašant pasitaiso. Tačiau šiaip ar taip, perrašant vienokį ar kitokį kūrinių, kai kas išsilygina ir pagerėja. Taisau, kiek galiu, stengiuos, kad būtų gerai, bet vis tiek dažniausiai tik po laiko pamatai ir iš jokių recenzijų jau negaliu pasimokyti. Duodu rankraštį kitiems paskaityti ir mie-

lai atkreipiu dėmesį į pastabas, nors ir ne viskuo galiu patikėti.

— Rašydamas romaną, ar daugiau dėmesio skirate jo idėjos visumai, ar detalių mozaikai? Ir kuris šios problemos siekis jums lengviau sprendžiasi?

— Pirmoj eilėj turėtų rašytojui rūpėti charakteris, o ne idėjos, nes charakteriai išlieka, o idėjos gali keistis. Tačiau man vis tiek labiau rūpi idėja. Yra pasaulio daug romanų, kur joks veiksmas nesiriša nei su gamta, nei su oru, bet aš manau, kad nėra reikalo nuo tų dalykų atsirišti romane, kaip negalima nuo jų atsirišti gyvenime. Detalės ir aplinka labai svarbūs įvykiui ir vaizdai sutikrovinti.

— Kokiame kontekste užgriebta šiame romane Abraomo ir sūnus tema: ar anoji biblinė istorija pakišo jums mintį šiam romanui, ar pats šiandieninis gyvenimas savo faktais priminė aną šventraščio epizodą? Kodėl

ir kaip šios dvi analogijos romane supinamos?

— Pati biblinė istorija priminė, kad ir šiais laikais gali būti ir būna panašių atvejų. Romane "Abraomas ir sūnus" biblinė tema tėra tik apvalkalas pavaizduoti dabartiniam lietuviui gyvenimui Amerikoje. Žmogaus širdis yra laukas, kuriame gėris ir blogis kovoja nuo pat žmogaus atsiradimo žemėje.

— Ar savo prozos užmojuose daugiau rūpėsčio skirate gal net mažiau populiariam, bet naujam literatūriniam atradimui, ar daugumos skaitytojų kasdieniniam poreikiui? Kuria kryptimi labiau pasisąta šiame premijuotame romane?

— Stengiuos, kad būtų ir literatūriškai nauja, bet ir kad būtų paskaitoma. Į kraštutinius eksperimentus nenoriu leistis, nors, kai kitas daro nežmoniška, bet kitonškai, man beveik patinka. Šiame premijuotame romane biblinė tema ryškina šios dienos aktualijas. Tokių atvejų ne tik pasaulio, bet ir mūsų literatūroje labai daug. Iš lietuvių paminėtina A. Skėmos "Žvakidė", kur brolis komunistas (Kainas) užmuša iš pavydo savo brolių nekomunistą (Abelį).

— Jeigu reikėtų įprastais mūsų žodžiais aptarti Jūsų pastarojo romano pobūdį etiketę, kurią Jūs patys pasirinktumėte: ar tai yra realistinio ar surrealistinio sukirpimo puslapis, ar daugiau aprašomojo ir buitinio atspalvio, ar labiau psichologinio, gal net filosofinio, gal net religinio pobūdžio proza? Jeigu viso šio yra po truputį, tai ko vis dėlto daugiausia?

— Pasakyčiau, kad yra visko po truputį. Bet vis dėlto gal daugiausia būtų kasdienybės, kuri yra gana problematinė. Ir manau, kad daugeliui ji išsklaidys visą eilę klausimų. Dežnas pagalvos, ką jis tuo ar kitu atveju turėtų daryti, ir ar jis, kaip Abraomas, nors ir geram tikslui, paaugutų savo vaiką.

— Iš rašytojų nuosirdžių pasipaskojimų yra žinoma, kad kiekvienam savo naujame kūrinyje jie stengiasi nesikartoti, bando būti viena ar kita prasme nauji, ieško savyje "naujų Amerikų", tobulina savo ankstesnius kūrinius, ieško visai dar nevaikščiotų? Kurio pobūdžio ir kokių naujūnų galima tikėtis rasti šioje Aloyzo Barono prailginto literatūrinio kelio mylijoje, pažymėtoje "Abraomo ir sūnus" iškaba?

— Nauja gal ne tik tai, kad šiandienybė įsprausa į senosius laikus, bet ir tai, kad šiame romane viskas pasakojama pirmo asmeniu. Ir tai pasakojama septyniolikos metų žmogus. Į tokio amžiaus asmenį įsigyventi, esant žymiai jaunesniam, nėra visai lengva. Antra, pats pasakojantis žmogus, kaip ir senesni, turi savo patį. (Nukelta į 2 psl.)

Kertinė paraštė

Kuo atžymėsime 1973 metus?

Jei klusteltume plačiosios mūsų visuomenės, kas jai ryškiausiai atmintyje pasiliko iš praėjusių 1972 metų lietuviškosios veiklos išsivijoje, tur būt, neabejotinai dauguma atsakytų, jog tos puikiosios lietuvių tautinių šokių šventės ir antrojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso dienos. Jose pirmą kartą vaizdo plane atsiėjo šios mūsų masinės veiklos ir mūsų organizuotumo demonstracijos. Jos buvo tokio plataus visuomeninio ir paradinio pobūdžio, kad, žiūrint paviršius ir nesikant giliai, gali atrodyti, jog nieko kito ypatingesnio praėjusiais metais ir neatsitiko. Paradinis išpuis žiūrovo akys tiesiog nustelbė individualios kūrybos kultūrinio pobūdžio laimėjimus. O jų taipgi buvo. Ne vieno jų išlikimo amžius gal net kur kas ilgesnis negu masinės šventės. Praėjusių metų pabaigos Kertinėje paraštėje ne viena tokių jau minėjome, apžvelgdami mūsų grožinės literatūros, muzikos, dailės ir teatro sektorius. O jeigu dar mestume akį į mūsiškių mokslo žmonių praėjusių metų triušą, į mūsų pačių arba ir kitų parašytas ir išleistas liuanistinio pamušalo mokslo knygas, tai sąrašas toli gražu nebūtų trumpas. Štai greitosiomis čia pat galima prisiminti: I. "Encyclopedia Lituanica" II tomas, red. S. Sužiedėlis; 2. "Lietuvos universitetas 1579-1803-1922", red. Pr. Čepėnas; 3. Kazys Ališauskas "Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės 1918-1919 m." I tomas, 4. Stasys Raštikis "Ivykiai ir žmonės", atsiminimai, III tomas; 5. Mykolas Krupavičius "Atsiminimai"; 6. Lietuvių katalikų mokslo akademijos "Suvažiavimo darbai". VII tomas; 7. "Lituanistikos instituto 1971 metų suvažiavimo darbai, red. Tomas Remeikis; 8. Dr. Petras Jonikas "Lietuvių bendrinės rašomosios kalbos kūrmas"; 9. "Lietuvių tautos praeitis", III tomas, I knyga, red. J. Dainauskas; 10. "Lietuvos istoriogra-

fija", Nr. I ir Nr. 2., red. J. Dainauskas; 11. "Didysis jo nuotykių" — prof. J. Eretas tarmboje Lietuviai, red. prof. J. Brazaitis; 12. Alexander Kurschat "Litauisch-deutsches Woerterbuch", III t.; 13. William R. Schmalstieg and Antanas Klimas "Lithuanian — English Glossary of Linguistic Terminology"; 14. Leonas Sabaliūnas "Lithuania in Crisis"; 15. "A Garland of Rue" (Lithuanian Folksongs of "Love" and "Betrotal"); 16. Mykolas Vaitkus "Milžinų rungtynės 1940-1944 m.", atsiminimai; 17. V. Požėla "Jaunystės atsiminimai"; 18. P. Gudelis "Bolševikų valdžios atsiradimas Lietuvoje 1918-1919 metais jų pačių dokumentų šviesoje"; 19. "Žemės ūkio gamybinė kooperacija nepriklausomoje Lietuvoje" (kolektyvinė knyga).

Tai net keliolika įvairiopa lituanistikai ir jos gretinėms sritims skirtų knygų, turinčių nemažos reikšmės šios krypties mokslams. Jų eilėn galėtume drąsiai įjungti jau gana punktualiai išleidžiamą Lituanus žurnalą, "Aidus", "Metmenis" ir kt. Šalia lituanistiką užgriebiančių leidinių praėjusiais metais gražios veiklos rodyta ir šios rūšies akademine konferencijoje bei universitetų auditorijose. Čia prisimintina trečioji baltistikos konferencija Toronte ir Pabaltijo literatūrų konferencija Ohio universitete. Abi jos buvo gražūs lietuvių, latvių ir estų akademiku bendradarbiavimo pavyzdys, o antrosios ir visą organizavimo našta nešė mūsiškis prof. dr. R. Silbajoris. Laimėjimu reikia laikyti ir lietuvių kalbos, kaip dėsotomo dalyko, įvedimą į Illinois valstybinį universitetą Chicagoje.

Žinoma ir suprantama, apie čia suminėtus mokslinio pobūdžio darbus nebuvo ant kiekvieno kampo tiek kalbama kaip apie tautinių šokių šventę ir jaunimo kongresą. Bet ar šitie

(Nukelta į 2 psl.)

Su Vaclovu Ratu atsisveikinant

(1910.11.25--1973.1.4)

Naujieji 1973 metai. Sausio 5. Telesforinės. Draugų linkėjimai bute ir telefoniniai sveikinimai. Vakaras, kuris būdavo vienas iš nuotaikingiausių metuose. Dešimta valanda. Telefono skambutis. Visuomet draugiškas Adolfo Valeškos žodis šį kartą pranešė labai liūdną žinią: Vaclovas Ratas mirė vakar Australijoje. Tai buvo susimąstymą kelianti žinia iš Chicagos.

Tolimoje Australijos žemėje naujas kapas. Ilgesnį laiką sirgusio dailininko Vaclovo Rataiskio-Rato kūryba nelauktai ir per anksti buvo nutraukta. Lietuvių dailė, ypač grafikoje, neteko kartinio akmens Rato asmenyje. Ne be to, kad tolimosios Australijos dailės gyvenime rasis spraga. Reikšminga buvo Vaclovo Rato kūryba ir pasaulinės grafikos apimtini.

Rato kūryba, pradėta 1935 m., medžio raizinio technikoje buvo tęsiama ir Vokietijoje iki

1949 metų, kada dailininkas persikėlė į Australiją. Dabar Ratas įsivainio linoleumo, metalo ir monotipo technikas. Jo darbų formatai labai padidėjo. Nežiūrint to, pagrindinis Rato kūrybinis charakteris liko savas ir vientisas.

Meno kūriniai, kurie taip plačiai pasisklaidė po kontinentus, ilgai išlaikys Vaclovą Ratą, kaip kūrėją, gyvą ir savitą su taip svarbiu stilistiniu rūpesčiu jo kūrybinio proceso metu.

Ypatingai Rato mirtis paliečia lietuvių grafiką, grafikoje dirbančius lietuvių dailininkus, jo artimiausius draugus ir visus lietuviškąją kultūrą besisiekiančius.

Vaclovui Ratui mirus, liūdesyje liko ir saujelė bendros idėjos liudininkų. Yra jų ir tėvynėje: ar tai 1935 metų Kauno meno mokyklos laidos grafikos skyriaus, ar "Formos" kolektyvo draugų tarpe. *Telesforas Vaitis*

Vaclovas Ratas

Pokalbis su laureatu Aloyzu Baronu

(Atkelta iš 1 psl.)

kojimo laikotarpis yra trumpas, sugrįžimų atgal yra daugiau negu tiek tiek kompozicinių atžvilgių panašiam mano romane "Trečiojo motery". Iš kitos pusės, gal šioje mano knygoje viskas pasakojama dar paprasčiau, negu kitose.

— Kaip žinome, visi lietuviškai Jūsų romanai buvo vis labiau rimtų problemų labai rimtas sprendimas. Tačiau juk esate ir puikus šmaikščios humoristinės plunksnos valdytojas — dr. S. Aliūnas. O mums šiuo metu taip labai trūksta gero humoristinio romano, kuris išsivyskų mūsų čionykštį pasibuvimą įamžintų taip, kaip Servantesas savąją aplinką ir savąją amžių, o su juo kartu ir žmogiškąją didybę bei menkystę aplamai. Išsivijos klostose tam medžiagos, atrodo, nors su vežimu vežk. Ar nema kartais humoristinio romano — satyros pagunda? O tuo labai norėtume Jūsų plunksną sugundyti.

— Parašyti apie išsivijos Don Kichotą ir Sančą Pančą mane jau gundė dr. Jonas Grinius. Kadangi rašau linksmas aktualias poeziją ir proza, daug kas skatino parašyti ir linksmą ro-

maną, kuris čia gali daugiau atskleisti ir pavaizduoti negu rimti kūriniai. Į didesnį kūrinių linksmai būtų galima sudėti mūsų didieji ir tariamai didieji, mūsų mažieji ir tariamai mažieji pasiekimai bei laimėjimai. Tik visam tam trūksta laiko. Bet iš kitos pusės, kam jo čia netrūksta, nors labiausiai trūksta tiems, kurie nieko neveikia.

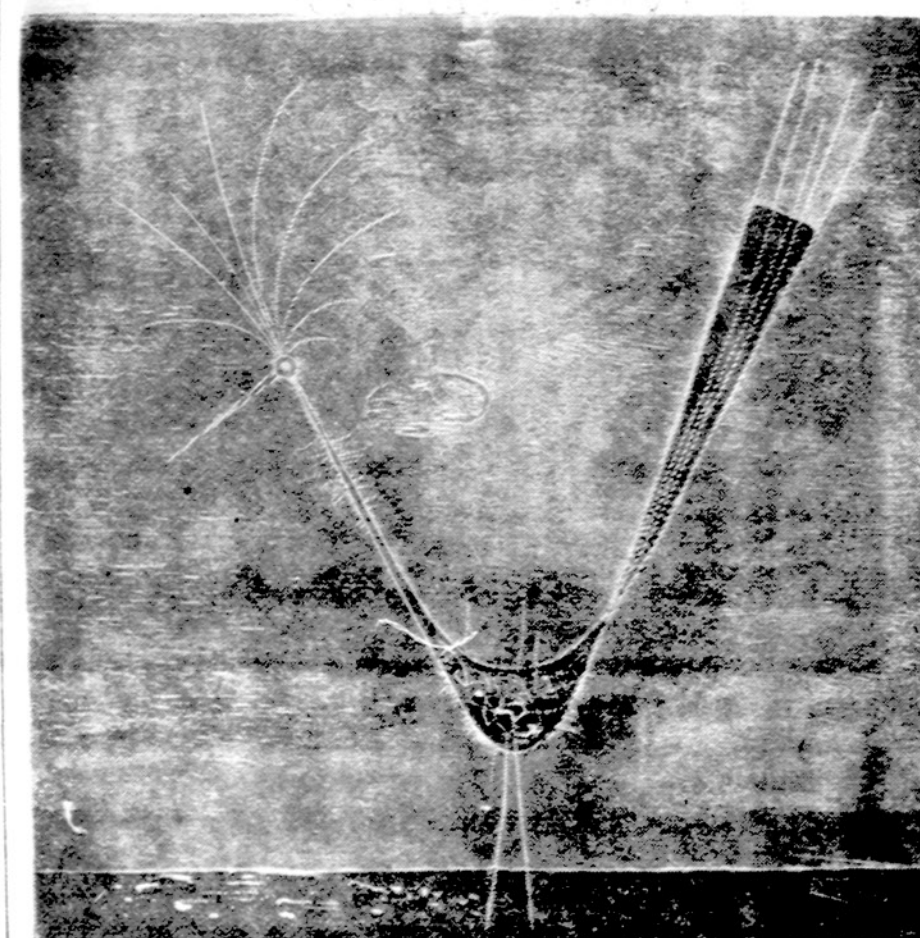
— Pabaigai klausimas: kaip jaučiatės, gavęs premiją. Taip pat, kaip jaučiatės, kai jūsų knygų vertimus nebloggeri įvertino amerikiečiai ir broliai latviai?

— Nereikia verkti pametus ir juoktis radus. Premijos neapsprendžia literatūros, bet sujungia literatūrinius vandenius, jos sudomina skaitytoją ir kitomis knygomis, taip pat premija yra jau šio toks geresnis honoraras, ji palengvina ir knygos išleidimą.

Kai mažiau savo knygų aptarimus amerikiečių ir kitų tautų spaudoj, kai matau savo anglišką knygą amerikiečių bibliotekose, maionu, kad visur pažymėta, jog esu lietuvis ir kaip toks padėdu garsinti savo tėvynę, jos kultūrą. Gi šiaip, maloniausia savo lietuviškame kieme.

Pokalbis čia baigus, mūsų literatūros bičiuliams tenka priminti, kad dvidešimt antroji "Draugo" literatūros šventė — premijos Aloyzui Baroniui įteikimas ir soistų G. Čapkauskienės ir K. Jakučio koncertas įvyks š.

m. kovo 4 d. Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Tikimasi, kad iškilnėje jau bus galima įsigyti ir konkursą laimėjusią knygą. O prieš tai dar "Draugo" kultūrinio priedo atkarpėje mėginame supažindinti skaitytojus su premijuotojo romano ištrauka.

Vaclovas Ratas

Plunksnuotis (spalvotas medžio raizinis)

Kertinė paraštė

(Atkelta iš 1 psl.)

mokslė įspaudžiami pėdsakai vis dėlto nėra kartinis akmuo visos čia mūsų buvimo prasmės. Tik paprastai visada lengviau pamatoma tai, kas darosi ant stogo, negu tai, kas guli pamatuose.

Sitokiamė įvykių ir dėmesio susiklostyme ir siūlytume šiais 1973 metais atsiplėsti nuo mąsiskų šokių ir kongreso įspūdžių, o spustelti kultūrinės jėgos ir akcentuoti individualios kūrybos, o ypač įvairiausios liuanistikos reikšmę, sukaupiant visuomenės dėmesį ir turimus išteklius dar sėkmingesniai praveržimui šiame sektoriuje. 1973 metais turėtume užtikrinti Encyclopedia Lituanica šviesą ateiti, turėtume pakelti grožinės literatūros bei mokslo leidinių tiražą 1973-tieji turėtų būti mūsų kultūrinio atgimimo ir mūsų kultūrinio susikonsolidavimo metai, kuriuose visuomenė žinotų, jog jai vien tik masinių parengimų neužtenka, o mūsų kultūrininkas — akademikas, kūrėjas jaustų jį palaikančios ir jo reikalingos visuomenės stiprų užnugarį.

Kad patys mokslo ir kūrybos srities žmonės nemiega ir ypač šiais metais žada stipriai pajudėti, rodo ir ateinančių rudenį Chicagoje planuojamas antrasis mokslo ir kūrybos simpoziumas bei Lituanistikos instituto suvažiavimas. Tą patį liudija ir bendromis baltiečių pastangomis (Association for Advancement of Baltic Studies, Inc) rengiama

mokslinė konferencija, skirta moderniajai baltų 1905—1945 metų laikotarpio istorijai balandžio mėn. 13—15 d. Kalifornijos valstybiniame universitete, San Jose. Velgi baltų tautų studijoms skirtas simpoziumas, globojamas Baltų instituto Skandinavijoje, birželio 9—12 d. įvyksta Heselby pilyje, netoli Stockholmo, Švedijoje. Šiame simpoziume dalyvaus ne tik istorijos, literatūros ir politinių mokslų specialistai

baltai, bet ir kitų tautų šios srities mokslininkai iš įvairių Europos, Amerikos ir Kanados universitetų. Mokslinį savo žvilgsnį į liuanistiką ir apamai į baltistiką šiais metais pabrėžtinai kreipia ir vokiečiai akademikai. Po minėtos konferencijos Švedijoje visa eilė Vokietijos universitetų šiemet organizuoja simpoziumus bei seminarus baltų istorijos ir baltų kultūros temomis.

Taigi, kai net kiti tiek dėmesio skiria mums mokslo ir kūrybos srityje, pajudėkime čia dar labiau ir mes patys. Atžymėkime šiuos 1973 metus kultūros ženklu.

k. brd.

DR. C. K. BOBELIS
INKSTU IR SLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. — 695-0533
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
860 Summit Street
Route 58 — Elgin Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2223
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 7 popiet.
antr. penkt. 1-5 treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. Tel. — GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jėl neatsiliepiu, skambinti: MI 8-0001

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — rezid. — Prospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7273
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Treč. ir šešt. uždaryta

Visi telefonai 632-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7 Treč. ir šešt. tik susitarus
Tel. ofiso ir buto OLYMPIC 2-4155

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 5-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. RELIANCE 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvius gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Šeštad. 12-2 val. p. p. ir treč. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KIDIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 2 v. popiet. Treč. ir šešt. nuo 10 v. ryto iki 1 v. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. — 239-2919

DR. NINA KRAUCEL
KRIAUGELIONAITĖ
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 S. Kedzie Ave.
Tel. WA 5-2670, neatsiliepiu skambinti 471-0225. Valandos pagal susitarimą.

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71st ir Campbell Ave. kampas)
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 3 val. popiet. iki 7 val. vak. Ketvirtad. ir šeštad. nuo 9 v. ryto iki 11 val. ryto — tik susitarus

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Tel. Ofiso PR 6-7800 Namų 925-7697
Valandos tik pagal susitarimą. Trečiadieniais uždaryta

DR. LEONAS SEIBUTIS
Inkstų, Pūslės ir Prostato CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet. ir ketvirtad. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2380; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RELIANCE 5-4410
Rez. GLOVCHILL 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 val. iki 2 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 val. vak. antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
TEL. — 925-8296
Valandos: 2-3 v. v. penktad. 10-11 ryto 2-8 val. vak. Šeštad. 1 iki 4 v. vak. Treč. ir sekmad. uždaryta
Rezid. tel. WA 5-3099.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROSPECT 8-1223.
Ofiso val.: pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet. ir kitu laiku pagal susitarimą.

Of. Tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6198
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-4 ir 6-8. Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. PROSPECT 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 South Albany Avenue
Val.: pirm., antrad., ketv. 6-8 val. vak., penktad. ir šeštad. 2-4 popiet. ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-5 val. popiet. Treč. ir šešt. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 South Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141. Namų 638-4850
Val.: pirm., antr., ketv. 2-5 ir 6-8. penktad. 2-5. Šešt. pagal susitarimą.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Vaclovas Ratas

Iš ciklo "Jūratė ir Kastytis" (medžio raiz.)

Vaclovas Ratas

Iš ciklo "Jūratė ir Kastytis" (medžio raiz.)

Perskaitykite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti.

Pasinaudokite Draugo "Classified" skyrimu

Kur gyvens ateities žmogus?

Šiandien pasaulio spaudoje nemažai rašoma, kad Arizonoje jau kuris laikas intensyviai studijuojama būsimoji žmonijos architektūra. Čia yra vykdomi du projektai, kurie kiekvienas savaip nori sukurti būsimam žmogui gyvenamąją aplinką.

Vienas iš jų yra Paolo Soleri statomas cemento ir geležies pastatas dykumoje, kurio tikslas yra apgyvendinti 3000 žmonių. Jis turi būti prototipu būsimos gigantiškos miesto struktūros. Architektas tikisi, kad jis šia savo kūryba ras atsakymą toms problemoms, prieš kurias šiandien yra atsistojęs miestas.

Šalia to čia veikia kita architektų grupė, kuri gyvena architektų F.L. Wright pasistatytuose sau ir savo mokiniams namuose šalia Scottsdale. Šios grupės vadovas yra Swaback. Pagrindinis jų projektas šiuo metu yra suprojektuoti 5.800 dol. kainuojantį judomą namą, kuriame žmogus jaustųsi gyvenantis labiau gamtos aplinkoje. Šis projektas bus rinkoje už kelių savaičių. Jis savo į laivą panašiu frontonu ir langais nuo lubų iki grindų tikisi pakeisti visiems laikams judamo namo pobūdį. Swaback kartu su Natalija Keller dirba prie projekto, kuris turėtų įkvėpti ir būsimus pastovaus namo statytojus Amerikoje.

Šios dvi architektų grupės turi visai skirtingus priėjimus prie tos pačios žmogaus aplinkos problemos. N. Keller ir Swaback yra labai nusiteikę išsaugoti ir gerinti esamą aplinką. Paolo Soleri tuo tarpu siūlo radikalesnį sprendimą. Jis yra išvargintas nuolatinio didmiesčio išsiliejimo į periferijas. Dėl to jis nori sukurti naują miestą „Arcologies“. Šis žodis yra sudėtas iš dviejų jam artimų žodžių: architektūra ir ekologija. Jis nori sutelkti šimtus tūkstančių žmonių į gigantiškas, aukštas kylančias ir įvairiems tikslams tarnaujančias miestiškas struktūras, jose žmonės galės gyventi, dirbti ir žaisti. Šalia miesto esančią laukinę gamtą jis nori palikti natūralioje būklėje, kuria

miesto žmonės galėtų naudotis kooperatyviniu būdu.

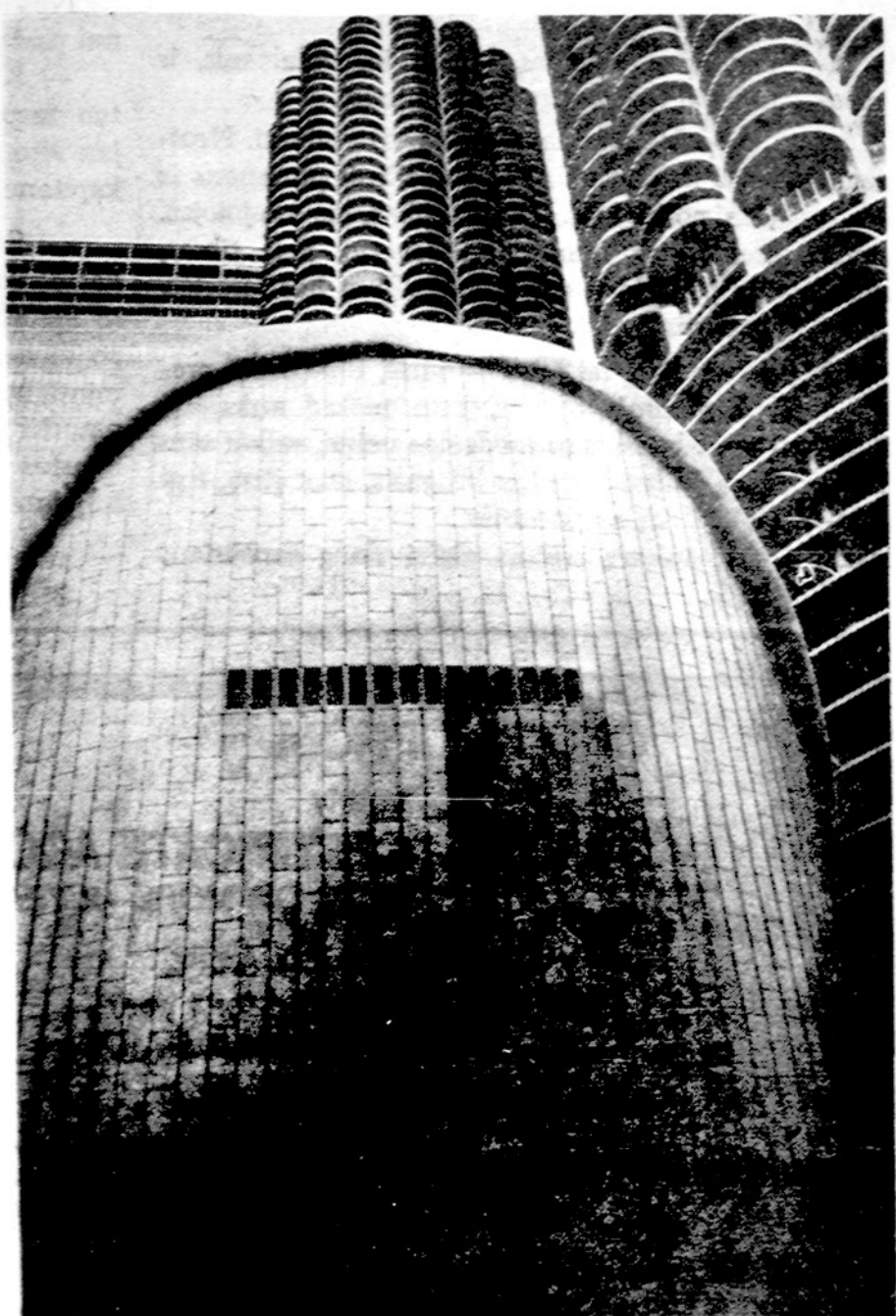
Wrighto grupė, kuri yra gavusi Taliesin vardą, konstruoja pastatus, labiau prisitaikindami prie gamtinės aplinkos. Jie tęsia toliau arch. Wrighto organinės architektūros idėją. Taliesin yra Welshų kalbos žodis, kuris reiškia šviesus skruostas. Jie nori rasti sprendimus labiausiai konroversinėms aplinkos problemoms, būtent: judantiems namams ir dirbtuvėms. Jie yra pasirengę miestis į masinę produkciją.

Šios abi grupės nėra laisvos nuo priekaištų, kurių jos susilaukia architektų tarpe. Soleri yra kritikuojamas, turint mintį, kad jo projektai yra gražūs

piešinyje, bet niekada nesusilauks praktiško pritaikymo. Taliesin grupė yra kritikuojama dėl to, kad jie dirba greičiau dekoratyvinį darbą, negu sprendžia gyvenimo problemas.

Nepaisant šios kritikos, Soleri savo 800 akrų plote stato savo miestą, nespecialistų ir studentų padedamas. Jo darbininkai gauna 300 dol. už šešias darbo savaites. Jie yra pastatę du pastatus, kurie yra būsimos „arcologie“ dalis. Daug kasimo darbų, vadovaujant gerai pamokamiems architektams, buvo atlikta rankomis. Tik neseniai jie įsigijo vieną kraną ir keletą buldozerių. Pas-

(Nukelta į 5 pusl.)

Modernioji Chicago

Nuotrauka Aldonos Zailskaitės

Juozas Kėkštas

VILNIAUS VERBOS

Aldona L.

Sostinė mano,
ne vaiva tu buvai amžių tėkmėj,
tad ne vaitulio simbolis tavo
sodų ir stogų margumas,
visom laumės spalvom
dainuojantis padėbesiuose.

Laumių vaikomis prievilnio pievose
rinktas ir pintas
gimtųjų laukų stebuklas.

Verbos,
mergaitės graščiausios,
marginkit žvilgsnį,
širdį kerėkit,
gesinkite gėlę.

Draugai,
leiskime tik
ne šimtui jų,
o tūkstančiams ir milijonams
žydėti
ir skambėti visom spalvom!

X L A. PALEONTOLOGIJA

Paleozoologai toks laimikis
tik kartą milijonų
metų. Štai guli
tiranosauro šonkaulis
iš XX amžiaus. Vaizduotė
lengvai rekonstravo
visą gyviną.

Šonkaulis prie šonkaulio,
dantis prie danties,
išėjo net snukis, prie snukio
krūva knygų
su apsilūsiusiais lapais:
matyt tai,
ko nespėjo suėsti
ugnies liežuviai,
jis pats mėgino praryti.
Nespėjo. O gal, paprasčiausiai,
negėbėjo suvirškinti.
Užspringo ir gailiai nudvėse
vargšelis tiranosaurus.

IEŠKANT PAVADINIMO

Kaip pavadinti
žodžiais neįsakyamą skausmą?
Kaip užgesinti
pavojus neišreiktą skausmą?
Kurliuk nukreipti žingsnius,
kai nelemti smūgiai tamsos

Kelių sutaršo ir akmeninis dangus
nelyginant smėlis subyra trapus?

O vis artyn, artyn žengia
pažulmus skardis
nakties nelaimių...
Žmogus gi jų jone stovi bevardis.

Taip sunku jam viską įsiminti!
Kai nevalia vyno vynu
duonos duona,
kelmo kelmui vadinti.

VASAROS PABAIGA

Taip žmonės ėmė
ir uoliai sugriovė
debesų pakilimą.
O buvo didelė šventė,
saulė ir H o s a n n a
i n e x c e l s i s:
dangaus ir žemės garbė. Dabar
mūsų žvilgsnius badas ir dumblas.
Žmonės sugriovė dangaus pakilimą
savo akyse

Taip turim eiti keliu, kurs kalba
tik drėgmę ir miglą. Valkatų duobės
prie kelio degėsių ir sapnų griaučiai.

Ar ištarsime žodį, kuris
bus akmuo ir ugnis, gesinanti naktį?

Naktie,
tu mums duona ir vynos būsi,
nelemtas skausmas žmonių,
kurie, šventę praradę, ieškojo savęs
ir čia,
kur viskas atrodė kaip pavasario metas,
mums baigėsi vasara.

(Iš Lenkijos lietuvių mokslo ir kultūros mėnraščio
"Varsnos" 1972. IX - X, Nr. 9 — 10)

Sąskaita

R. Spalis

Oxfordo gatvė savo metu buvo garsi mieste. Grakštūs senoviški namai, vešlūs sodai, paslėpti už mūro tvorų, įžiūrimi tik pro aukštus, ornamentais išrašytus vartus, puošė ją.

Anksčiau uniformuotas žaliukas sėdėjo mažame bokšto pavidalo pastatėlyje, saugodamas, kad gatvės neprasiskverbtų koks nepageidaujamas pašalaitis. Tačiau po karo vietovė nuskrudo, sargybinio bokštelis išužstėjęs, apgriuvęs, vietoje išdidžiai trepsinčio dvejetuko siuvo automobiliai ir tai, o gėda, vairuojami pačių rezidentų. Bet gatvės gyventojai mėgino išlaikyti savo išdidumą, nenorėjo matyti besikeičiančio pasaulio veido, laikėsi įsikibę savo praeities, nors neturėjo jau pakankamai turto nė įtakos.

Buvęs kolonijū administratorius tik grįžo su žmona ir sūnais šeima namo po atostogų ir patogiai išsitiesęs fotelyje, siekė laikraščio, kai iš viršaus pasigirdo sielvartingas žmonos balsas.

— Džordž, Džordž!
— Kad tave dievai! — nusigando pašokdamas vyras, manydamas, kad prakiuręs stogas aptvindė miegamuosius, ar kad vagys išnešė brangenbių likučius.

Be kvapo užšokęs laiptais, atsidūrė prie žmonos, kuri spoksojo pro langą į kaimynų kiemą. Vyras nuleido ten žvilgsnį ir po valandėlės mirtingos tylos, po sukastus dantis prasisverkė.

— Šunsnukis Wilkinson! Parduoti tokiam! Namų užpakalinis kiemas buvo prikrautas visokių vamzdžių, prigrūstas gelžgalių, senų vonių, radiatorių ir kitokių panašių papuošalų. Viduryje stovėjo sunkvežimis, ant kurio buvo išmargintas užrašas. Plumber supranta, bet pavardė, kad ją šimtai! Ir cz ir sz maišėsi ir viduryje w ir vėl ck.

— Su... su... u... ke, — mėgino tarti, bet juto, kad lūžta liežuvis.

— Džordž, turi kreiptis į teismą, turi išmesti šitą iš mūsų gatvės.

— Šunsnukis Wilkinson, šunsnukis Wilkinson, — kartojo neatsigaudamas vyras, pamiršęs savo laikraštį, — teismas nepadės. Jei jis legaliai pateko į mūsų kraštą, namus gali pirkti kur nori.

— Ką darysime, Džordž? Ką pažįstami, giminės galvos?

— Šunsnukis Wilkinson dabar kvatoja, galvodamas apie mūsų veidus.

— Tai biauurs pokštas iš jo pusės. Namų

vertė gerokai sumažėjo.

Zinia prislėgė šeimą daugiau negu kriketo pralaimėjimas Vakarų Indijai. Per dvi savaites gulė ir kėlė, jausdami ištikusią nelaimę. Vienintelė pagunda buvo, kad ir likusieji gatvėje nebuvo patenkinti įsibrovėliais. Susitikę aimanavo dėl vietos gadinimo, atpigimo. Tik, žinoma, kiti nebuvo kaimynai, nesijuto taip blogai.

Tačiau gyvenimas plaukė savo keliu, kasdienybė užnešdama dulkėmis, aplyginamas aštrumus. Ir vieną vakarą administratorius, atėjęs vėliau iš klubo, rado sunerimusių žmonių, kuri kartą ir kitą žvilgtelėjusi į vyrą pagaliau prisivertė.

— Džordž, Su... su... u... ky buvo, pataisė kraną virtuvėje.

— Šitas! — kryptelėjo į moterį lyg igeltas.

— Matai, Džordž, jei laukčiau ilgiau, vanduo užlietų visą virtuvę.

— Rūsy reikėjo užsukti kraną.

— Žinai, kranas surūdijęs. Jo kaip reikiant neužsukti. Vis tiek teka vanduo. Turėjau skubėti. Pamačiau jo moterį kieme ir užkalbinau pro langą. Ji tuojaus paskambino vyrui, ir po minutės jis buvo pas mus.

Vyras tylėjo, kiek atlyžęs dėl parodytos pagarbos, skubėjimo.

— Džordž!

— Kas?

— Jis pataisė už dyką.

— Kaip tai?

— Paklausiau kiek reikia sumokėti, o jis tik numojo ranka, girdi, tarp kaimynų nėra ko skubintis.

Vyras ir žmona kurį laiką žūrėjo vienas į kitą, ir praktiškos mintys siuvo tarp jų lyg elektros srovė.

— Hm, — numykė buvęs administratorius, svarstydamas padėtį. Plumber jaučiasi nepageidaujamas gatvėje ir stengiasi įtikti. Po metų, apsipratus, nesijus toks drovus ir pataikaujas. Tektų kalti geležį, kol ji karšta.

— Džordž, rūsiu vamzdžiai netvarkoje, — lyg atspėdama vyro mintį pasiskubino moteris.

— Ne tik rūsiu, bet ir vonios, visa šildymo sistema šlubuoja. Jei kada prie progos tu vėl užmėsi akį į jų kiemą, pasakyk, kad norėčiau šnektelti su tuo Su... Su... u... ke.

Supratusi, žmona linktelėjo ir išnyko koridoriuje.

Jau kitą vakarą nedrąsus pasibeldimas į virtuvės duris pranešė šeimai apie nuolankaus kaimyno atvykimą.

Jis šypsojosi visu savo veidu ir maigė kepurę. Kelnes dėvėjo darbinės, bet švarkelis švarus, matyt, tik pakeistas. Rodėsi, kad kaimynas rado kompromisą. Norėjo lyg išreikšti pagarbą šeimnininkui, kartu nenorėjo prarasti ir savo veido.

Šeimnininkas valandėlei suabejojo. Kalbėtis čia pat virtuvėje ar vesti į savo didingą saloną. Praktiškų minčių veikiamas, nurodė giliau, tačiau savo nepasitenkinimui greit pastebėjo, kad svečias ne tiek vedžioja akimis po rūstų senų baldų apstatymą, ne tiek kreipia dėmesio į uniformuotus portretus ant sienų, kiek jo žvilgsnis šokinėja po jau gerokai nuplikusį kilimą, nuširusias, metų išblukintas užuolaidas ir svečio šypsnis nuo to lyg ir pilnėjo.

Šeimnininkas pagal įprotį norėtų pasiūlyti viski su soda, bet susilaikė. Ir vėliau galės tai padaryti, kai paaiškės tolimesnė santykių raida. Pasodinęs svečią prie stalo, pradėjo iš tolo.

— Turėdamas čia pašonėje..., — nepajė-

gė ištarti kaimyną, — specialistą, nutariau sužinoti jūsų nuomonę. Kai kurie mažmožiai čia reikalauja dėmesio.

— Ha, sir, tai nėra mažmožiai. Visus vamzdžius, visą sistemą reikia keisti. Tai, ką aš radau savo namuose, tas pats ir čia. Dabar tvirtai geresnę sistemą turi, negu šitie seni namai. Nuo pat vandentekio atsiradimo čia nieko nebuvo patobulinta.

— Jei ir nebuvo patobulinta, tai tik todėl, kad viskas puikiai veikia.

— Stebėtina. Jei kažkaip ir laikosi, tai daugiau iš įpročio, negu iš pajėgumo. Žinoma, jūsų rūsy šlapia, nes ten žiemą vasarą varva vanduo nuo surūdijusių, susidėvėjusių kranų. Vamzdžiai nuo metų tiek nudilę, kad garsesnis subildėjimas gatvėje, ar sunkesnis sunkvežimis gali užtvindinti rūsius. Nekalbu jau apie kambarius. O dėl šilto vandens sistemos, esu tikras, kad ji tik drungna, kad nešat pilnus virinto vandens puodus iš virtuvės. Gaila, kad nebuvo, parodyčiau kaip atrodė išmesti vamzdžiai iš mano namo. Bijotumėt miegoti namuose.

— Wilkinson, kuris pardavė jums namą, turėjo jį parduoti, nes pas jį, vienintelį gatvėje, niekas niekad nebuvo tvarkoje. Reikia tik pagirti jo pasirinkimą. Pardavė tam, kuris pats moka pasitaisyti. — pridėjo su lengva ironija, — aš, tuo tarpu, nesirengiu parduoti. Man reiktų tik kai kurių mažų pataisymų, pakeitimų. Jei jūs, specialistas, pasakysite, kad viską reikia keisti, tai iš anksto pasakau — ne.

— Ne tiek daug kainuos.

— Man ne kaina svarbi, bet nepatogumas šeimnininkei.

— O tai, tai suprantu. Na, aš pažūrėsiu. Dar rytoj, metęs darbą pas burmistrą (mes

(Nukelta į 4 pusl.)

Sąskaita

(Atkelta iš 3 pusl.)

geri draugai su juo, jis ne snobas), pažūrėsiu ką galima padaryti.

— Raštu pateikt savo nuomonę ir kainą.

— Na, na mes kaimynai, — svečias plačiai šyptelėjo, išskėsdamas rankas ir su vos juntama užgauto žmogaus intonacija pridėjo — ir esu tikras, būsim geri kaimynai, Neabejoju būsit patenkintas ir mano darbu ir... — stabtelėjo vėl rūšiai suraukęs veidą, — ir mano sąskaita.

Šeimininkas nenorėjo daugiau spausti svečio, matyt, gerą intenciją reikėjo įvertinti, ir jis pasiūlė išgerti.

Kalba pasisuko į vietos įvykius, žmones. Svečias veik vienas ir tekalbėjo. Pasirodo, jis turįs dvi krautuves, samdąs penkis vyrus, turįs vieną hilmaną, vieną lengvą sunkvežimėlį ir vieną trijų tonų.

— Mano sūnus B klasėje, bet geriau gyvens, negu baigė universitetus.

— Ir puspročiui kartais pasiseka, — veržėsi atsakyti, bet, prisiminęs savo vamzdžius, prisiversdamas susilaikė ir tik numykė, negalįs paaiškinti šio kuriozo.

— Laikai dabar kiti, nėra vietos snobams, — tęsė svečias, — žiūrėkit, lordai plačiai atidaro rūmų duris visokio svieto perėjūnams, o patys užlenda kur į rūmų užkampį ir kenčia už tą sidabrinę monetą. Toji sidabrinė monetą dabar viskas. Ir lordas negali nuimti akių nuo jos. Ar aš neteisėyb kalbu?

— Ar tik jis ne į mane taiko? — bausis itarimas sukrėtė administratorių, — ar jis visiškai kvailys, ar gudročius, mėginąs pasityčioti iš manęs? — Nerodydamos nuotaikos, ramiai papriestaro.

— Zodis snobas lengvai ištariamas, bet ar tik lordas, neišgalis sumokėti mokesčių, gali būti pavadintas tuo vardu, ar kiekvienas pilietis, pavyzdžiui, kad ir jūs, pirkęs namus šioje gatvėje, kuri, atvirai kalbant tarp mūsų, vargu ar jums padeda. Be mūsų kelių, niekas nemato tos jūsų iškabintos lentelės čia.

— Ha, ha ha! Tai gerai pasakytą. Labai gerai. Aš, B klasės mokinio tėvas. Jeigu karaliaus rūmuose ir nuošalioje karčiamoje būtų pardavinėjamas alus, tai aš patikrinčiau, kur man arčiau. Suprantat mano filosofiją?

— Puikiausiai.

— Pirkau šį namą — gerai. Pasitaisys kitas geresnis, šį parduosiu ar išnuomosiui. Aš judrus, nemėgstu stovinio vandens. Aš susitinku su žmonėmis. Kartais aš jiems gerą padarau, kartais jie man. Štai ir burmistras, jei aš paprašyčiau jo kurios paslaugos — jis niekad neatsakytų. Bet aš išgeriu ir su darbininku ir su amatininku, neatsisakysiu ir su lordu, kartu nesijausiu ir laimingesnis, gerdamas su juo. Snobas dabar tik kvailys. Ir savo sūnų mokau, kad toks nepasidarytų. Aną dieną jis pamatė naujos markės roverį ir jau kalbina mane parduoti hilmaną. Matai tu jį! Girdi, galim mokėti grynais. Matai gudročius, dar pats neuždribęs! Na, dėkui už viską, turiu eiti. Rytą aš apžiūrėsiu, nesirūpinkit, viskas bus gerai.

Išeidamas bičiuliškai paplojo buvusio administratoriaus pečius.

Paplota buvo lengvai, gan pagarbiai, bet tai paveikė šeimininką, lyg kelios tonos būtų prislėgusios jį. Išleisdamas svečią šį kartą pro išėjimo duris, nes to reikalavo atvykęs, jam būsią arčiau, administratorius sunkiai stovėjo, negalėdamas atsigausti, keikdamas bičiulišką kaimyno impulsą.

Tyliai įsilinko žmona.

— Kaip?

— Nežinau. Paprastas nemokša, gudrus kvailys, sergas didybės manija. Didybę jam teikia pinigai.

— Bet kaip su pataisymais, nuplėš?

— Nežinau. Jis minėjo burmistrą ir kitus. Girdi, jis jiems kažką padaręs ir jie jam viską padarytų. Jei jis nemeluoja, tai reikia tikėtis, jie jam viską padarytų ne todėl, kad jis plumbieris ir užsieniečiai. Jis čia, šnairuojamas gatvėje, ir per mus mėgina įspilietinti. Kaip dėl tos virtuvės pataisymo?

— Kartą matydama, priminiau jam. Jis tik numojo ranka.

— Daugiau neprimink. Ir nesibičiuliauk su jo žmona. Laikyk tarpą.

— Jei jis pigiai padarys, turėsime palaikyti ryšį.

— Mandagus pasisveikinimas ir tolerancija dar nereikia bičiulystės, miela. Palik man tvarkyti tuos reikalus.

Kaip buvo pažadėjęs, plumber pristatė jau kitą dieną, išlandžiojo visus namus nuo rūšio iki aukšto. Po dviejų dienų pasirodė du darbininkai ir, šefo tikrinami, dirbo greitai ir rūpestingai. Tačiau darbas užtruko, nes, kas tik buvo paliesta, viskas griuvo, tirpo rankose dėl senumo ir stokos priežiūros.

Susitikę kaimynai pakalbėdavo, porą kartų buvo užsukta paplepti, bet abu kartu meistras beldėsi jau pro priekines duris. Administratorius nurodydavo jam kėdę ir su tam tikru orumu linkėdavo galva, klausydamas svečio išvedžiojimų.

Toji darni atmosfera staiga priėjo liepto galą. Grįžęs po rytinio pasivaikščiojimo, buvęs administratorius tik spėjo pakabinti skrybėlę ir jau dėjo lazda, kai išveržė įraudusi nuo įsitempimo žmona. Jos rankoje virpėjo sąskaita.

Žmonos vaizdo durtas, vyras griebė ją, ir jam palinko kojos. 143 svarai ir 52.5 penai.

— Sunsukis Su...su...u...ske!

— Per pašta atsiuntė, nediršo paduoti.

— Sunsukis!

— Įrašė ir tą anksčiau padarytą virtuvės krano pataisymą.

— Kiek už tai?

— 85,5 peno.

— Prieš dvejus metus už tą patį mokėjau veik perpus pigiau. Jei ir pabrango per tą laiką, tai ne 50 procentų. Pažiūrėkime, ką jis čia prirašė.

Kuo ilgiau buvęs kolonijų administratorius studijavo, tuo labiau niaukėsi jo veidas ir didėjo kraujo spaudimas. Viskas buvo įrašyta tiksliai ir aiškiai, kartu nepraleista nė viena darbo sekundė. Kartu tas tikslumas perėjo ir padarumo ribas. Buvo įrašytas net benzinas, atvežant naujus vamzdžius.

— Tas Sunsukis tikras voras, — pagalvojo administratorius, imdamas piliulės nuo širdies plakimo. Kartu jis kaltino save. Jei jis būtų užsispyręs, jei būtų gavęs provizorinę sąskaitą, nebūtų tekę tiek mokėti. Dabar lupata, kas tik galima. Jam, netekusiam visų santaupų dėka nepavykusios spekuliacijos biržoje, tai buvo dideli pinigai dabar.

— Ką darysim, Džordž, reikės prašyti, kad dalimis...

— Niekad. Westwood prašė parduoti jam tą dramblio kaulo statulėlę. Tegu ima.

— Gerai, Džordž, išlupęs iš mūsų tiek pinigų, tikiuosi, neparodys savo veido daugiau. Dėkui ir už tai.

— Klysti, brangioji, esu tikras, kurią dieną vėl pasibels. Jis vertelga, turi pinigų, bet neturi ir neturės, ko mes turime. Tie portretai mūsų kambaryje kelia jam pagiežą, kartu traukia, kelia jo paties vertę.

— Nematys tų portretų, užtrenksiu jam duris prieš veidą.

— Ne, brangioji, įleisk, būtinai įleisk. Jei neįleisim, tik parodysim, pripažinsime jo apskurdumą, mūsų persiskaičiavimą, padarysime jam dar didesnę malonumą.

— Bet, Džordž...

— Įleisk! Jei ir užtrenksime duris, tai dėl kitos priežasties, dėl kurios jis negalės šaipytis...

Po dviejų savaitių kaimynas vėl pasibeldė, bet šį kartą pro virtuvę. Šeimininkas sutiko jį abejingai, murmelėdamas, kad sąskaita išpūsta, bet to ir reikėjo laukti, tai jau tipiška kai kurių amatininkų liga.

Vyro abejingumas ir ypač paskutinė pastaba, matyt, išmušė plumberį iš vėžių. Jo bešypsas platus veidas, kad ir liko kaip buvęs, bet žvilgsnis nesokinėjo taip reikšmingai tarp prastų kilimų. Jis net nukrypo į sau neįprastą sritį, mėgino aiškinti tipiško savo kaimo, bet tylos ir linkėjimų prislėgtas, išsisėmė ir nors išėjo pro išėjimo duris, bet mažiau patenkintas, negu tikėjosi.

Kai vėl aplankė, pasigyrė, kad kelios šimtinės veik per prievartą įkrito jo kišenėn. Kad skyriaus banko vedėjas, norėdamas jam patarnauti, skambino net į centrą, mėgindamas apeiti tam tikrą naują potvarkį. Jis, girdi, nesnobas, jam tai nesvarbu, bet yra faktas, kad jo darbas pastebėtas ir įvertintas. Šeimininkas linkėjojo galva, pritardamas, bet nesiūlė viski su soda, lyg ir rodydamas savo abejingumą tipiškam, kad ir turtingam amatininkui. Tačiau viena diena pakeitė viską...

Lapkričio vienuoliktą kaimynas įžengė pas administratorių su didžiule raudona aguona krūtineje. Šeimininkas neįprastai aukštai kilstelėjo savo antakius ir svečias pastebėjo padarytą efektą.

— Kas, aguona stebina

— Maniau jums, užsieniečiams, neprivalomas tas paprotys.

— Kai mes, gindami savo kraštą, kartu ir jūsų kraštą, nešiojome uniformas ir ordi-

Vanduo smėlyje

Nuotrauka Aldonos Zailskaitės

nus, tada nebuvome užsieniečiai. Dabar, kada pakeitėme uniformas į darbinis drabužius, pasidarėme jais.

— Aš nenorėjau jus užgauti, niekad nemėnot apie savo garbingą praeitį.

— Nes man ji nerūpi. Lygiai laipsnis. Pirmoje eilėje aš visad matydavau žmogų, o ne jo laipsnį. Palikęs kariuomenę, pamiršau, užmečiau visus blizgučius. Taip geriau. Sena garbė tik kvailiai gyvena. Aš nesu snobas.

— Kam tas kraštutinis, kam viską pamiršti, jei garbinga. Pasirodo, jūs praeitis daug įdomesnė, negu tikejoms. — Šeimininkas atidarė spintelę su gėrimais, — nereikia

bėgti nuo praeities, laidoti ją, ir laipsnis, ir ordenai lydi žmogų iki jo mirties.

— Ne, anot manęs, neverta minėti. Neatsuksi laikrodžio. Aš dabar eilinis plumberis ir toks noriu būti. Aš praktikas, ne svajotojas. Štai mano sūnus nori roverio. Esu tikras, dar po kelerių metų ir tas jam bus prastas. Dabartis svarbi.

— Taip tai taip, — šiltai, draugiškai prabilo administratorius, kaip niekad anksčiau, — bet laipsnis neduodamas veltui, reikia tam tikrų pastangų, ir tas blizgutus, anot jūsų, irgi ne už dyką ant krūtinių...

Šį vakarą svečias elgėsi daug santūriau,

neplojo šeimininkui per pečius, žodį tarė sverdamas, kariškuose reikaluose rodydamas didelį autoritetą. Minėjo eilę įvykių, vietų, lyg būtų girdėjęs apie jas, lyg pats būtų buvęs dalyvis, vadas. Tačiau pasakodamas vis kartojė, kad geriau apie tai pamiršti, neminėti.

Išėjo tų prisiminimų prislėgtas, iškilmingas, net pamiršęs pasakyti sudiev.

Kai supykusi žmona barė vyrą už vėlyvą vakarą, veltui leidžiamą laiką su Su...su...u...ske, tas labai nesiteisino, tik murmelėjo lyg sau.

— Jokia liga nėra tokia pavojinga, kaip didybė. Už jos skiepijimą turėtų grėsti didelės baismės.

— Ką tu kalbi, Džordž?

— Ak niekus, brangioji. Nuovargis po vizito pina mano liežuvį.

Praėjo kiek laiko, ir vakarienės metu žmona pranešė vyrui, kad Su...su...u...ske, pasirodo, tarnavęs kariuomenėje ir buvęs kapitonas.

— Iš kur žinai, brangioji, — kilstelėjo tas antakius.

— Gatvėje kalbama, kažkam jis prasitaręs.

Nesiteiravo daugiau žmonos, bet, kaimynui pasirodžius, švelniai papriekaištavo.

— Kaip čia atsitiko? Lankotės pas mus, tuo tarpu mes nieko nežinome apie jus. O jau visa gatvė kalba apie jūsų aukštą laipsnį, kapitone.

— Sakiau gi jums, aš realistas. Nesvarbu, kas buvo, bet kas yra. Menka nauda tam iš tų metalinių papuošalėlių ant krūtinių, kuris po žeme. Neminėkit man jų, nenoriu prisiminti, baigta. Man reikia dirbti. Aš ne lordas, neturiu rūmų, negaliu užsidaryti virtuvėje, o likusius kambarius palikti visokio plauko žioplams, kurie moka už tą privilegiją.

(Bus daugiau)

are you
earning
enough
interest
on your
savings

CHOOSE FROM

6% yearly
CERTIFICATE ACCOUNTS
\$5,000 OR MORE—2 YEAR MATURITY

YIELD INCREASES TO 6.18%
on interest accumulated for 1 year
INTEREST COMPOUNDED DAILY

5³/₄% yearly
CERTIFICATE ACCOUNTS
\$1,000 OR MORE—1 YEAR MATURITY

YIELD INCREASES TO 5.92%
on interest accumulated for 1 year
INTEREST COMPOUNDED DAILY

5¹/₄% yearly
CERTIFICATE ACCOUNTS
\$1,000 OR MORE—3 MONTHS TO
LESS THAN 1 YEAR MATURITY

YIELD INCREASES TO 5.39%
on interest accumulated for 1 year
INTEREST COMPOUNDED DAILY

5% yearly
PASSBOOK SAVINGS
ADD TO OR WITHDRAW ANYTIME

YIELD INCREASES TO 5.13%
on interest accumulated for 1 year
INTEREST COMPOUNDED DAILY

PLUS:

- Deposits received by the 10th of the month, earn interest from the 1st, if the funds remain on deposit to the end of the interest period. Deposits after the 10th of the month earn from date of receipt.
- On Passbook Accounts, interest paid to day of withdrawal.

Phone 847-1140

**STANDARD
FEDERAL
SAVINGS**

AND LOAN ASSOCIATION

4192 Archer Avenue at Sacramento / Chicago, Illinois 60632

Kur gyvens ateities žmogus?

(Atkelta iš 3 psl.)

tatai, kurie jau baigti, bus naudojami keramikos ir metalo liejykloms. Tikimasi, kad keramikos darbai ir bronzos liejiniai apmokės tolimesnę statybą. Manoma pastatyti restoraną, kuris aptarnaus svečius ir darbininkus.

Taliesin architektai nėra tokie dideli idealistai. Jie turi atlikti 25 milijonų vertės darbų, statydami bažnyčias, teatrus, auditorijas ir namus. Jie projektuoja vasarvietes ir rezidencines sritis.

Šios abi architektų grupės turi šalia skirtingų ir toli siekiančių panašumų. Soleri savo gyvenamąją vietą yra pavadinęs naujadarų, itališkos kilmės žodžiu: "Cosanti", kas reiškia nusiteikimą prieš daktiškumą, arba savotišką antimaterializmą. Soleri savo projektui lėšas gauna iš savo paskaitų, knygų ir dovanų "Cosanti" fundacijai. Jis atvyko Amerikon 1946 metais iš Torino Italijoje. Kurį laiką jis studijavo pas Wrightą, bet po dvejų metų nuo jo atsiskyrė, pradėdamas eiti savo keliu. Jis yra ištikimas, kad miestas yra neapneamas žmogiskosios kultūros instru-

mentas, kuris yra neišvengiamai reikalingas žmonijos pažangai. Dėl to jis stato savo miestą Arcosanti plokštumoje. Jis nesitiki, kad šis miestas bus pats save išlaikintis, tačiau jis bus kaip modelis tolimesnėms miesto planavimo studijoms. Kyla pagrindinis klausimas: ar žmogus norės gyventi šitokiame pastate — mieste? Jeigu atsiminti, kad Chicagos Hancock pastate žmonės gyvena noriai už brangius pinigus, jame pačiame ir dirbdami, tai atsakymo galima tikėtis teigiamo. Soleri sutinka, kad jo arcologie nebus įdomi gyventi vieta, jei čia nebus atitinkamų kultūrinių sy-

vyv.

Studentai, kurie už mažą atlyginimą dirba kartu su Soleri, yra padarinys to savęs praradimo, kurį sukūrė per toli į priemiesčius nusitęsęs miesto gyvenimas. Jie, užkalbinti laikraštininkų, pasisako, kad miesto problema yra reali, ir Soleri yra vienintelis, kuris siūlo ją spresti.

Wright pastatai sudaro simfoniją su esama aplinka, bet tai yra greičiau paminklas pačiam architektui, o ne žmogaus

problemos sprendimas. Tačiau gyvenimas Taliesin bendruomenėje yra įdomus. Wrights manė, kad architektas turi būti pilnutinis žmogus. Kultūriniam šios bendruomenės gyvenimui vadovauja Wrighto duklė Iovana, organizuodama koncertus ir meno parodas. Tai yra jų kasdieninis gyvenimas. Kiekvieną šeštadienį jie turi formalius pietus su ponu Wright. Čia vykstantis bendru-

meninis gyvenimas yra maždaug toks, kokio tikisi Soleri savo mieste. Šios bendruomenės nariai iš eilės visiems verda pietus, patar naują ir atlieka valymo darbus. Šios bendruomenės ekonomas yra Peters, tas pat, kuris buvo vedęs Stalino dukterį Svetlaną. Tačiau Stalinaitei šio bendruomeninio gyvenimo buvo per daug. Ir ji, su vyru persikyrusi, apsigyveno Princeton N.J. Peters aiškina,

jei šitoks bendruomeninis gyvenimas atitinka Wrighto idėją ta prasme, kad architektas negali suprojektuoti geros virtuvės, jei jis nėra joje dirbęs.

Jeigu Soleri yra "Arcosanti" statybos pranašas, tai Taliesin tą patį vaidmenį vaidina Mrs. Wright. Ji rašo filosofines knygas ir muziką. Ji apibūdina kiekvieną iš šios grupės išei-

Ekonomistas E. Paknys

Jau 25 m. praslinko nuo tos liūdno 1948 m. sausio 3 d., kai Reutlingene mirė ekonomistas Juozas Paknys, sulaukęs 65 m. amžiaus. Nuo jaunatvės buvo persiėmęs pažangiomis socialinėmis idėjomis. Buvo įstojęs ir į kunigų seminariją. Žandarų kalinimas. Dalyvavo 1917 m. konferencijoje Vilniuje. 1919 m. buvo darbo ir socialinės apsaugos ministeris. Pakviestas Vl. Jurgučio, įėjo į Lietuvos banko vadovybę, kur išbuvo iki bolševikų okupacijos. 1941 m. Laikinosios vyriausybės buvo pastatytas banko valdytoju.

STUDIJUOS TRAGISKA VAIKŲ LIKIMA

Yra steigiamas JAV centras vaikų apsaugai ir gydymui bei kovai prieš jų sužalojimą. Tam reikalingi R. Wood Johnson fondas paskyrė 588,000 dol. Tas centras bus sudarytas prie Colorado universiteto Denverį. Dabar net 60,000 vaikų kasmet JAV-se nukentė nuo blogo elgesio su jais. Sudarytame centre dirbs pediatrai, gail. seserys ir socialinės tarnybos valdininkai.

UŽSAKYKITE DABAR GERIAUSIĄ DOVANĄ I LIETUVĄ SPECIALIŲ RUBLIŲ PAŽYMĖJIMUS

INTERTRADE EXPRESS CORP. pirmąsias pasakė apie tai, o jūsų giminės priartė.

Su specialiu rublių pažymėjimais jūsų giminės gali gauti viską, ką tik nori, už dalelę reguliarios kainos, kadangi kiekvienas specialus rublis yra vertas maždaug keturių reguliarių rublių ar net daugiau. Tai tas pats, kas jelti į krautuvę su 100 dol. ir už juos gauti 200 dol. ar 300 dol. vertės prekių, o gal net daugiau. Jūsų giminės taip pat gali Specialius rublius paversti į reguliarius rublius aukščiausiu kursu.

SU PILNA GARANTUJA PILNU DRAUDIMU TIK INTERTRADE EXPRESS CORP. TEIKIA UMS GREICIAUSIĄ PATARNAVIMĄ

Pažymėjimai pristatomi jūsų giminėms į namus maždaug per tris savaites. Vieno spec. rublio kursas yra \$2.35.

TAS KURSAS APIMA VISKĄ NĖRA JOKIŲ KITŲ MOKEJIMŲ

Galite siųsti kokią tik norit sumą. REIKALAUKIT MCSU NE. MOKAMO ILLUSTRUOTO KATALOGO

Užsakykite Dabar. Užsakykite tik per INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd Street Pentas aukštas New York, N.Y. 10010 Tel.: 982-1530

LABAI SVARBU AUTOMOBILIAI Tik trumpam laikui GREICIAUSIAS PRISTATYMAS

ZHIGULI VAZ 2101 US \$3214.00 MOSKVITCH 412 IZH US \$3155.00 MOSKVITCH 408 IE US \$3033.00 ZAPOROZHETS ZAZ 968 US \$2026.00

REIKALAUKIT SPECIALIAUS BIULETENIO SU AUTOMOBILIŲ PAVEIKLAIS, APARTMENTAIS, NAUDOTAIS ROB AIS svečiams iš U.S.S.R.

REIKALAUKIT MCSU BIULETENIŲ MES TURIM 23 METŲ PATYRIMĄ ŠIAME BIZNYJE IR TAIP PAT TURIM TUKSTANCIUS PATENKINTŲ KLIENTŲ.

Marijos Saulaitytės lyrika angliškai

AUG. RAGINIS

Marija Saulaitytė, AND YOU. Manyland Book. New York. 37 p. \$2.95

M. Saulaitytė, davusi dvi savo poezijos knygas lietuvių kalba, dabar prisistato su nauju rinkiniu angliškai. AND YOU. Taip pavadintas ir vienas iš keturių jos knygų skyrių. Išleido St. Zorbarsko vadovaujama Manyland Books. Įžangos žodį, kaip ir įvairiems kitiems Manyland Books leidiniams, parašė Charles Angoff, Amerikos poetų draugijos pirmininkas.

Charles Angoff taikliai nurodo svarbesnius M. Saulaitytės lyrikos bruožus. "Šiame trumpu, kartais mįslingu, protarpiais sielvartingu, bet kone visados tave pagaujančiu eilėraščių pluošte esama kažko neapsakomai žaivos". Toliau jis primena dažnesnius jos eilėraščių momentus — švelnų liūdėsį, grynai asmeninių išgyvenimų sulydinimą su visuotiniais žvilgsniais, mirties ir vienvatės žodžius.

Dėmesį patraukia dar vienas M. Saulaitytės lyrikos atžvilgis. Yra tai savo vietos ieškojimas priešingų būties polių akivaizdoje. Šis bruožas nusidriekia kone per visą knygą ir teikia jos eilėraščiui tam tikrą metafizinę ašį — centrinę temą. Trumpai tarus, jos laikysena yra neapsisprendimas, stovėjimas tarp tų dviejų polių, arba jų suvedimas į vieną, kada gyvenimas ir mirtis yra tolygūs:

Life. Death.
I cannot make the distinction (p. 10).

Vienoje vietoje tokią dvilypę laikyseną poetė pavadina "double exposure". Tada jai "prieblanda turi vidudienio veidą, arba:

You are the faces I see
and you are not seen (p.21).

Vietomis buvimas tarp dviejų

polių susibėga į savotiškas metafizines lygtis:

You and I.
A oneness engendered
by complete and consistent
separation (p. 35).

Dar kitas geras to dvilypiško ar orientališko paskendimo visumos tapatybėje pavyzdys:

I must know you
as I know earth,
for I love you
as I love sunlight.
And I lose you
as water loses itself
in being itself
and other (p. 34).

Marija Saulaitytė stipriausiu savo lyrikos posmų pasiekia staigiuose teiginiuose, kurie išryškina tarsi kokios kibirkštys, yra netikėti, nauji ir individualūs. Tiesa, savo išraiška ir savo metafizinio žvilgsnio tarsi primena Emilijos Dickinson tartį. Tačiau toks bruožas nebūtinai turi reikšti nusizūrėjimą, nors žodžio, minties ir vaizdo staigumas rodytų abiejų sielų giminybę. Tai išpūdį gali didinti ir vienvatė, kuri jaučiama Marijos Saulaitytės knygoje. Kartais pasivaidena, lyg mūsų lyrikė vieną stovėtų visame pasaulyje su savo klausimais, į juos tegaudama, arba pati susirasdama, anuos dvilypius atsakymus. Iš visų skyrių bene artimiausias savo žmogiškumui ir asavimui yra paskutinis — AND YOU, kurio pabaigoje skaitome:

A hearth not lit,
bread not broken,
nights and mornings
unfulfilled,
but rising and descending
beyond the rooftops,
beyond the darkness and the
pain (p. 37).

Kaip jau buvo galima pastebėti iš ankstesnių citatų, poetė tarpais įkliūva į abstrakčią galvose-

ną ir vietomis į manierizmą, ar žaidimą sąvokomis. Tarpais atrodo, lyg būtų dienoraštiniai teiginiai sau pačiai. Taip pat pasitaiko tokio gal daugiau operetėse deramo žodžių suvedimo: "Countless affirmations / to your hesitation" (p. 36).

Nepaisant to, M. Saulaitytė turi jėgą, mostą, išvidinę liepsną ir kibirkštį, kuri pagauna mus savo staigumu. Šias savybes poetė turėtų puoselėti, išėjus iš savo "double exposure". Tokią poetinę dovaną, Charles Angoff manymu, galėtų lengvai atsiskleisti stambiau žiedu. Jos angliškų eilėraščių individualumą galėtų padidinti mūsų tautosakos poetinių priemonių įvedimas. Dabar knygoj jaučiama anglių poetų metodika.

Autorė jau susilaukė priekaištų mūsų spaudoje dėl rašymo angliškai. Problema — kurti lietuviškai ar svetima kalba — buvo lukštenta ir Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso dienomis. Tada jaunesnieji skundėsi, kad jiems sunkoka įkirsti lietuviškai. Žinoma, pasilieka neaišku, kodėl jie negalėtų geriau išprusti savo tėvų kalboje, kai turime amerikietį ar anglą, sklandžiai kalbantį lietuviškai. Ypač rašant lyriką, nebūtinai reikia tokio žodžių aruodo, kaip romano autoriui.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojoje Anglijoje, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekma dienomis nuo 1:00 iki 1:30 val. pietų — perduodama vikiusių naujinių žinių santrauką ir kometarai, muzika, dainos ir Magdžės pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Biznio eikala kreiptis į: Baltic Florists - gėlių bei dovanų krantuvė, 502 E. Broad way, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas

Marija Saulaitytė savo dviem rinkiniais parodė, kad lietuviškai rašyti poeziją kalbinių kliuvinių jai nėra. Viena knyga angliškai čia dar nieko nenulėms, ir šis leidinys gali atstoti vertimą: užuot laukusi išverčiama, autorė išsyk parašė. Ateityje būtų mialiau ją skaityti naujoje lietuviškoje knygoje. Amerikiečių poeziją vargiai praturtinsim, o lietuviška daina vis tiek pasilieka brangesnė ir prasmingesnė dabartinėje mūsų sąvartoje.

Kaip atrodo, "AND YOU" turi

vienu techninę spragą. Savo žodyje leidinio pradžioje M. Saulaitytė primena, kad tokie eilėraščiai kaip "Somewhere the Sun", "Death", "You Laughed", "I Am Winter" ir kiti pirmiausia buvo atmušti "The Literary Review" skiltyse. Tačiau dabartiname leidinyje tų antraščių pasiskiriems eilėraščiui nėra — turime tik minėtų keturių skyrių pavadinimus. Matyt, pakeliui nuo autorės ligi skaitytojo buvo nepasizūrėta, ir tos antraštės korektūroje neįsprausos. O su jomis kai kurių posmų veidas būtų ryškesnis.

ISTORIKŲ PIRMININKAS

JAV katalikų istorikų draugijos pirmininku išrinktas kun. prof. Astrik L. Gabriel, kuris dėsto Notre Dame universitete, vadovaudamas Viduramžių studijų institutui.

TELEVIZIJOJE APIE MENĄ

Šešios programos apie meną bus perduodamos per Chicagos televizijos stotį WTTW (kanalas 11) sausio 22—26 ir 29 dienomis, 11 val. 15 min. ryto. Daugelis tų programų filmuotos Chicagos meno institute. Programų paruošimo išlaidoms JAV fondas humanitariniams mokslams ir Fie'd fondas yra paskyrę 72,243 dol.

KOSTAS BUTKUS

TEL PR 8-2781 (778-2781)
"VOROS LANGAI DURY"
STOGELIAI RINOS
APKALIMAI "Sliding"

Philomena sako...

Taupymas yra šeimos pareiga.

Ivairūs skelbimai masina visą šeimą pirkti ką nors naujo. Bet

jei norite įsigyti namą, turėti pakankamai lėšų vaikų mokslui ar senatvei, laikas jau dabar pradėti taupyti.

Pinigai, taupomi Chicagos Taupymo ir Skolinimo bendrovės bet kokiame skyriuje, yra Federalinės valdžios apdrausti iki \$20,000.00.

CHICAGO

savings and loan association

6245 south western avenue 476 7575

Nauji leidiniai

• **METMENYS**, 1972 m. Nr. 24. Jaunosios kartos kultūros žurnalas. Vyriausias redaktorius: Vytautas Kavolis, Dickinson College, Carlisle, Pennsylvania. Redaktoriai: Algirdas Titus Antanaitis ir Vincas Trumpa. Techninė redaktorė: Henrieta Vepšienė. Leidžia Metmenų bendrovė. Administracija: Ramojus Vaitys, 2606 Princeton Ave., Evans-ton, Ill. 60201. Keturių numerių prenumerata \$10.00, šio numerio kaina \$3.00.

Poezijai ši kartą atstovauja moterys: po pluoštą naujų eilėraščių duoda Zivilė Bilaišytė ir Aldona Veščionaitė. Ypač reikia pasidžiaugti jaunosios Z. Bilaišytės eilėrašiais — jeigu poezija nebus tik jos jaunystės trumpas nuotykis, o viso gyvenimo užsiėmimas, tai negalime abejoti jos kaip poetės, viltiga ateitimi.

Prozos puslapiuose randame Algirdą Landsbergį, Marių Katiliskį ir Petrą Melniką. Visi trys pateikia, atrodo, gana skirtingo sukirpimo bei temos apsakymus, kurie visi trys kažkaip baigiasi gana panašiu išvadinu tonu. Įdomus atsitiktinis nuotaikų sutapimas, Jurgio Janavičiaus puslapiu "Varlytė" sunkiai būtų piskiriama bet kokiai žanrui. Greičiau tai tik originalus poezijos ir prozos eksperimentas drauge.

Nuo Balio Sruogos mirties 25 metų sukaktį minint, labai tinka Jurgio Blekaičio raštas "Balys Sruoga: Keli fragmentai ir portreto mozaika". Tai šiltai parašytas mokinio įspūdis apie savo mokytoją, jį artimai stebint visą eilę metų.

Daugiausia puslapių ši kartą žurnale skiriama A. J. Greimo studijai "Kaukai ir aitvarai". Ir tai dar tik pirmoji studijos dalis: kaukai. Apie aitvarus, matyt, bus kita kartą. Išvijoje nuo tokių temų jau beveik pradėjome atprasti, todėl sveikintinas A. J. Greimo ėjimas šon sritin, tokion savon ir tokion plačion, kad čia įvairių tezių kėlimui ir jų griovimui yra tiesiog neišmatuotos galimybės. Ne vienam abejonių ir čia jau kels kai kurie A. J. Greimo linkimai. Sakysim, kodėl reikėtų manyti, kad mūsų mažas barzdotas kaukelis jau turėtų būti germaniškas skolinys, nes germanuose jie visur su barzdelėmis? Tai tokia pat "teisybė", jeigu teigtume, kad mūsų šventieji medžiai irgi yra germaniškas skolinys. Bet jau visi tai gali būti kaip tik bendras indoeuropiečių palikimas ir vieniems ir antriems. Kodėl Greimas balsuoja labiau už barstuką, o ne už barzduką? Ar vien dėl to, kad jo tezi "barstymas" labiau pasitarnauja? Sunkiai patikima ir iš užrašyto vardo Putscetus išvedimas formos Pušetas arba Puškaitis. Turime barzduką ir pavarde Barzdukas, turime kauką ir pavarde

Kaukas, Kaukaitė, turime Putscetus ir pavarde Pucėta (čia rašan-tysis ją žino Alvitto apylinkėje). Jeigu turime linų dievybę Vail-gantą, jokiom analogijom ir jo-kiom etimologijom nesusietą su linu, tai kodėl ir tą Puscetą bū-tinai sieti su koku miška prime-nančiu Pušetu ar Puškačiu?

Kai mūsų kai kurie beletristai emė lyg ir nuvertinti mūsų poeziją, tai lygiai jokiai žanrui nepriklausančio ir lygiai visais žanrais suinteresuoto prof. dr. R. Silbajorio ramus ir studijinis žo-dis apie mūsų keturis poetus ir jų pastarąsias knygas čia yra geras pavyzdys, su kokia širdimi ir su kokia intencija reikia eiti prie literatūrinų temų svarstymo. Naujuose "Metmenyse" R. Silbaj-oris išsamiai aptaria Marijos Saulaitės, Jono Meko, Henriko Nagio ir Kazio Bradūno nauja-sias knygas straipsnyje "Keturi poetai, neužmiršta Jeruzalės" (Jeruzalė čia yra prarastos tėv-nyės simbolis išvijoje).

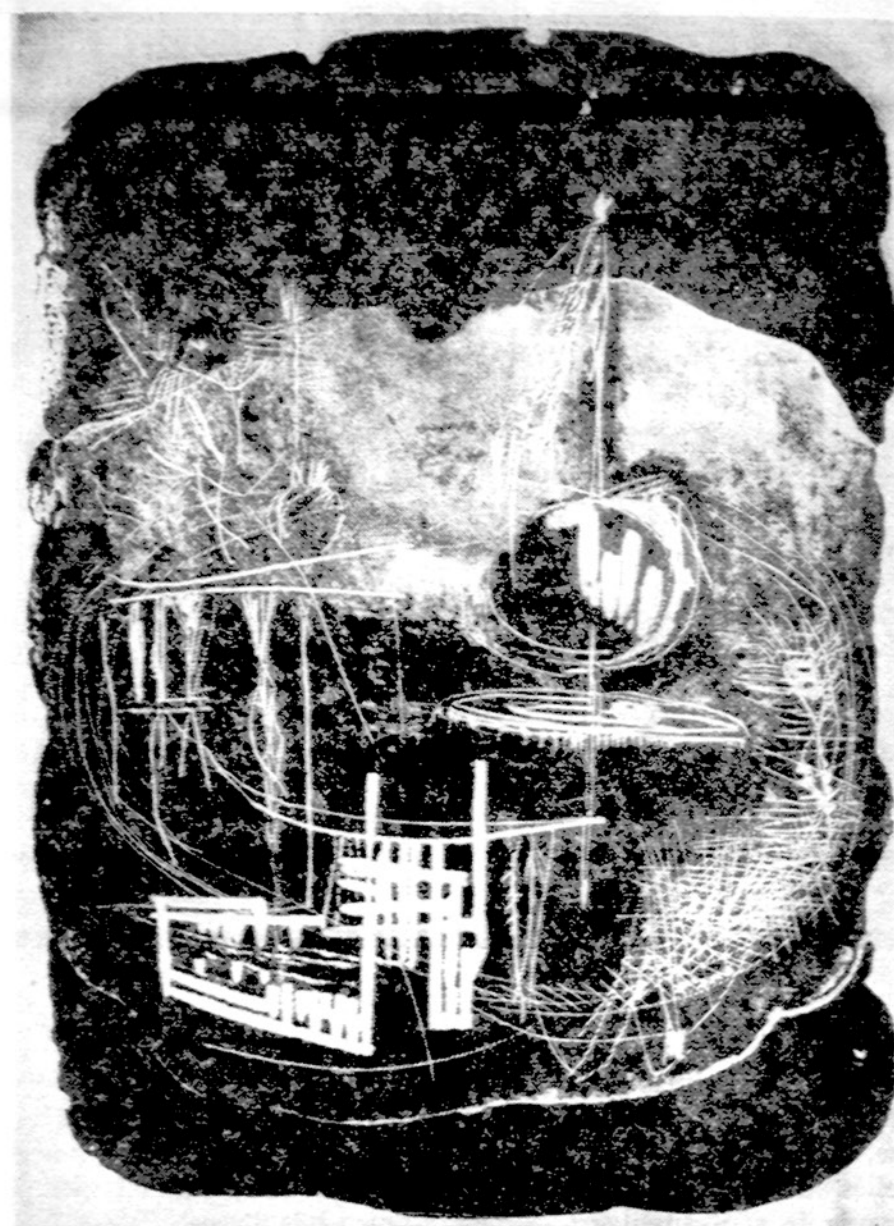
Apžvalginio žurnalo pusla-piaus Liūtas Mockūnas recenzuo-ją Mykolo Sluckio romaną "Uos-tas mano — neramus", rasdamas jame labai pagrįstų trūkumų. Taipgi aprašomas 1972 metų San-taros — Šviesos tradicinis suvažiavimas Taboro farmoje.

Žurnalo puslapius puošia dve-ju mūsų dailininkų — Elenos Kepalaitės (skulptūrų) ir Kazio Varnelio (tapybos) darbų nuotraukos.

• **LUX CHRISTI**, 1972 m. gruodžio mėn. Nr. 3. Leidžia ALRK Kunigų Vienybė, Redaguojama kun. A. Juska, 1515 S. 50 Ave., Cicero, Ill. 60650. Techniškinis redaktori-us kun. P. Činikas, MIC, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

ALRK Kunigų Vienybės lei-džiamo žurnalo "Lux Christi" naujasis (gruodžio mėn.) nume-ris duoda gausiai medžiagos iš paskutinio Kun. Vienybės seimo 1972. VIII. 9 Marianapoly. Plačiai išvijos lietuvių religinius reikalus savo paskaitoj palietė V. Kutkus, ypač išryškindamas sielovados centro reikalą: "Kad mūsų parapijos būtų dar stipresnės, kad jos nebūtų po vieną už-darinėjamos, kad jos dar daugiau galėtų padėti katalikų bei ir lietuvių, apjunkime jas į vieną vyskupiją... Juk tiek daug reika-lų yra mūsų tautinėse parapijose, kur vietos vyskupijos yra be-jėgės mums padėti".

Cia V. Kutkus primena lietu-viškus mišų tekstus, mišmion-giesmes, kaip tai paruošiama a-merikiečiams; primena, kad ener-gingos veiklos galėtume pasimo-kyti iš negrų. Pažymi toliau: "Šv. Antano parapijoje Detroite bal-savimuose už lietuvišką vyskupi-ją pasisakė 80.2%. Rajoniniame posėdyje, kuriame dalyvavo 10 parapijų atstovai, šis klausimas priimtas vienbalsiai. Praėjo šis

Vaclavas Ratas

Lino raizėnys

klausimas ir dekanato susirinki-me."

Savo pranešime kun. Pugevičius skatino daugiau dėmesio skirti miestų bibliotekoms, kurių dauguma įpareigos įsigyti veika-lą, jei bent dešimt žmonių jo pareikalauja.

Kun. Kontautas pažymėjo, kad Brocktono mieste savivaldybė ap-moka liet. šeštadienines mokyk-las mokytojams algas, kurios yra didesnės, negu patys lietuviai ga-lėtų apmokėti.

Vienybės seimas paragino ku-nigus įsigyti Encyclopedia Litu-anica. Šiltai atsiilepta apie Pa-saulio lietuvių jaunimo sąjungą. "Lux Christi" yra rūpestingai redaguojamas kun. dr. A. Juškos (J. Daugl.).

• **LAISKAI LIETUVIAMS**, 1972 m. gruodžio mėn. Nr. 11. Lietuvių jėzuitų leidžiamas reli-ginės ir tautinės kultūros mėne-sinis žurnalas. Redaguojama Juo-zas Vaišnys, S.J. Redakcijos ir admi-nistracijos adresas: 2345 W. 56th St. Chicago, Ill. 60636. Metinė prenumerata \$5.00.

Gana aktualus Vytauto Kut-kaus straipsnis apie kunigų ir pa-sauliečių bendradarbiavimą pa-rapijose. Įdomūs ir F. Juzevičiaus svarstymai apie mokslą, meną ir estetiką. Nijolės Jankutės eilė-raščių aiškiai rodo, kad ji yra ne vien talentinga beletristė, bet ir poetė, labai subtiliai jaučianti turinę ir muzikinę žodžio egzistenciją. Tai ypač ryšku pirmuosiuose dve-juose eilėraščiuose, kai trečiasis jau mažiau tiesiogiai impulsyvus, o daugiau išgalvotinis.

• **LIETUVIŲ DIENOS**, 1972 m. gruodžio mėn. Nr. 19. Leidžia A. Skirius. Redakcinė kolegija: Dalila Mackailienė, Pranas Gas-paronis, Vacys Prižgintas ir Al-fonsas Milukas. Administruoja J. Andrius. Redakcijos ir administ-racijos adresas: 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif. 90029. Metinė prenumerata \$8.00.

Be Kalėdų nuotaikos vedamo-jo, ši kartą žurnalas skirtas dau-giausia suaktyvininkams: Lie-tuvos atstovai Washingtono Juo-zui Kajeckui (75 metai) rašyto-jui Vytautui Alantui (70 metų) ir gen. St. Dirmantui (85 me-tai).

• **VARSNOS**, 1972 m. rugsėjo-spalio mėn. Nr. 9-10. Lenkijos lietuvių mokslo ir kultūros mė-nraštis. Redaguojama redakcinė ko-legija. Redakcijos ir administ-ra-cijos adresas: Varsnos, ul. Wiejs-ka 16-16, Warszawa, Poland. Metinė prenumerata 48 zlotai. Šiame numery muzikologas

Vytautas Landsbergis rašo apie iš Seinų krašto kilusių mūsų kom-pozitorių Česlovą Sasnauską, in-formuojama apie Vraclavo lietu-vių veiklą, kalbama apie lietuvių inteligentų kadrus Suvalkijoje ir apie vokiečių - lietuvių draugiją Gronau mieste, Vakarų Vokiet-i-joje ir kt. Poetas Juozas Kėkštas duoda pluoštą naujų savo eilė-raščių, kuriuos iš "Varsnų" per-sispausdiname ir šios dienos kul-tūrinio Draugo puslapiuos.

• **Jonas Grinius, LAIKO BALSAS IR LIETUVIŲ LITE-RATŪRA**. Atspaudas iš Lietuvių katalikų mokslo akademijos "Su-važiavimo darbų" VII tomo, 309 - 326 psl. Roma 1972 m. Straips-nio santrauka duota ir prancū-zų kalba. Straipsnio pradžioje autorius, metęs žvilgsnį į formos ir turinio santykį aplamai lite-ratūroje ir į laiko balsą lietuvių literatūroje XIX amžiuje, toliau, kalbėdamas apie laiko balsą šių dienų mūsų literatūroje, savo ko-mentaruose įvairia prasme stabtelia prie visos eilės dabar-ties rašytojų: Radausko, Brazdžio-nio, Skėmos, Justino Marcinke-vičiaus, Avyžiaus, Mackaus, K. Ostrausko, J. Gliados, Alės Rū-tos, Mikulskio, Mieželaičio, Ma-zalaitės, Barono, Putino, A. Landsbergio, Ramono, A. Bie-liausko, Sluckio, B. Pūkelevičiū-tės, Kraliausko, Aisčio, J. Šva-baitės, Grigaitės ir kt.

• **Juozapas Vaišnora, LIETUVIAI MISININKAI SIBIRE**. Atspaudas iš Lietuvių katalikų mokslo akademijos "Suvažiavimo darbų" VI tomo, 269—289 psl. Roma 1972 m.

Tai kraupios istorijos apybrai-ža nuo pirmo Lietuvos kunigo, maskolių ištremto į Sibirą jų in-vazijos į vakarus metu 1654 m., nuo lietuvių kunigų misijų dar-bo Sibire carinės Rusijos laikotarpiu, nuo po pirmojo pasauli-nio karo lietuvių kunigų iškentė-tų kančių Sibire iki šių dienų herojiškosios tikrovės: "Kažkur Sibire yra jaunas kunigas Jonas. Jis ten likęs paprastu darbininku. Jo aplinkoje niekas nežino, kad jis kunigas — sacerdos in aeter-num. tačiau jo žinioje ir glo-boje yra tūkstančiai Sibire liku-sių jo tautiečių". Straipsnio san-trauka pateikta ir italų kalba.

• **Antanas Liūma, EVAN-GELIJOS IR KRISTIONISKO-SIOS KULTŪROS SANTYKIO UZDAVINIAI**. Atspaudas iš Lie-tuvių katalikų mokslo akademi-jos "Suvažiavimo darbų" VII to-mo, 383—391 psl. Roma 1972 m. Tai pora LKMA pirminin-

Lietuvių pasakos ir dainos

O. Milašiaus vertimuose

Neseniai pasirodžiusiame O. Milašiaus raštų paskutiniame (XI) tome [Editions André Silvaire, 20, Rue Domat (Ve), Paris] ran-dame misteriją "Saulius iš Tar-so" (būsimas apaštalas Povilas) ir lietuvių liaudies dainų verti-mus, lydimus W. Goethes, A. Mickevičiaus ir V. Kudirkos ("Varpo") eilėraščių vertimų.

Misterija "Saulius iš Tarso", nors buvo parašyta 1913m., il-gus metus išgulejo rankraštyje. Milašiaus raštų leidėjas ją tēga-vo tik 1970 m. Ji yra trečioji tri-logijos dalis. Pirmosios dvi: Mi-guel Manjara ir Mephioseth bu-vo išleistos 1912 ir 1913 m. Tuo būdu, dabar visa trilogija priei-nama skaitytojui.

Tačiau mus lietuvius maloni-šiausiai nuteikia šiame tome su-dėta, Milašiaus išversta prancū-zų kalbon, 31 lietuvių liaudies daina. Vienas jų pluoštas buvo 1919m. atspaudtas žurnale "La Revue Baltique, o kiti du tam

pačiam žurnale 1920m. Dar kita dainų vertimų pluoštą 1929 m. atspaudė plačiai žinomas prancū-zų žurnalas "Le Mercure de France". Nereikia nė sakyti, kad Milašius pasirinko vienas gra-žiausių mūsų liaudies dainų (at-rod, kad daugelis jų paimta iš L. Rėzos rinkinio); Milašius jas labai gražiai prancūziškai atkū-rė ir sustilizavo. O. Milašiaus bi-ografas ir jo raštų tyrinėtojas prof. J. Buge apie tuos dainų ver-timus rašo: "Milašiui rūpėjo ne tiek duoti literalinį vertimą, kiek atkurti nuotaiką ir emoci-jas. Viso to išdavos buvo nuos-tabios. Tos "transkripcijos" y-ra didelio rašytojo ir nepaprasto menininko darbas. Ir kaip tik šiuos lietuviško įkvėpimo raš-tuose galima pajusti, kiek Mi-lašius buvo prancūzų rašytojas". (Milesz en quete du divin) Ly-giai gražiai išversta ir V. Ku-dirkos plačiai žinomas eilėraš-tis "Varpas".

Šia proga pravartu priminti, kad Milašiaus raštų VI tome tel-pa 38 senosios Lietuvių pasakos, Milašiaus atrinktos iš dr. J. Ba-sanavičiaus užrašytųjų. Jos pir-mą kartą 1930 m. buvo Fourcade leidyklos Paryžiuje išleistos, o IX tome randame dar 13 pasakų ir 23 dainas kartu su atskiru įvadu

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

SAUL DE TARSE

Kultūrinė kronika

Viktoro Vizgirdos dailės paroda Chicagoje

Vakar Čiurlonio galerijoje buvo atidaryta vieno iš ryškiausių mūsų tapytojų — Viktoro Vizgirdos dailės paroda. Tai didelis įvykis Chicagoje lietuvių meno gyvenime. Parodoje išstatyta 42 darbai: peizažai, natūrmortai, portretai. Paroda uždaryma vasario 21 d. (kitą sekmadienį) 9 val. vak. Jos lankymo valandos savaitės dienomis nuo 7 iki 9 val. vak., šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 11 val. ryto iki 9 val. vak.

Dviejų rašytojų 60 metų sukaktis tą pačią dieną

Dienraščio "Draugo" pirmo puslapio redaktorius, rašytojas Česlovas Grincevičius sausio 17 d. sulaukia 60 m. amžiaus. Kilęs iš Jovainių. Gimnazijos mokslo ėjo Kėdainiuose bei Jėzuitų gimn. Kaune, Vyt. D. universiteto teologijos filosofijos ir humanitarinių mokslų fakultetuose studijavo prancūzų ir slavų literatūras, pedagogiką, teatro mokslus, bibliotekininko kursą. Dirbo teol.—filos. fak. bibliotekoje, o vėliau buvo Kauno univ. bibliotekos direktoriaus pavaduotojas. Austrijos lietuvių V. Krėvės gimn. vicedirektorius. Veiklus ateitininkuose, Satrijos meno dr.-jos pirmininkas ir draugijos atgaivintojas JAV-se. Talentingai reiškiasi beletristikoje apysakaitėmis, novelėmis, legendomis. Išleido knygas: Vidurnakčio vargonai, Geroji vasara, Vyskupo katinas. Redagavo Tautos Praeiti, buvo Cicero Aukšt. lit. mokyklos direktorius ir Cicero lietuviškųjų studijų instituto įsteigėjas. Dabar vadovauja Pasaulio lietuvių archyvu.

Kanadoje gyvenantis rašytojas Vytautas Tamulaitis yra taipgi gimęs 1913 m. sausio 17 d. ir šiemet jau sulaukia brandaus 60 m. amžiaus. Kilęs nuo Šakių. Baigęs Marijampolės Marijonų gimnaziją, Vyt. D. universitete studijavo teisę ir gamtos mokslus. Pasauktas aktyvion kariuomenės tarnybon, tapo karininku ir Karūno redaktoriumi. Karo metu redagavo Žiburėlį. Bendradarbiavo daugelyje Lietuvos laikraščių ir žurnalu. Už "Skrudėlytės Greitutes nuotykius" gavo Raud. Kryžiaus premiją. Autorius gausių beletristikos veikalų vaikams ir jaunimui, didelis gamtos, ypač vabzdžių gyvenimo žinovas. Jo "Skrudėlytės Greitutes nuotykių" yra išspausdinti anglų kalbos vertime.

Zodžiu, 1913 metų sausio 17 diena buvo labai palanki mūsų literatūrai, dovanodama mums net du rašytojus.

Kas bus, kai pasibaigs žmonija?

Energingas St. Zobarskas su savo Maryland leidykla mums paberia vis naujų veikalų, kuo visi galime džiaugtis. Gėrimės, kai į plačią angliškai skaitančią publiką paleidžia lietuvių sukurtus dalykus, bet malonu, kad leidykla apskritai stengiasi varyti platesnę vėgą.

Vienas iš Maryland leidinių yra autorius J. H. Simons fantastiniai svarstymai: "Gebo. Successor to Man". Turėdamas mintį augančią taršą, gamtos atsargų nykimą, genetinio pajėgumo blėsimą, autorius pramato dabarties žmonijos žlugimą ir fantazuoja, koks bus žmogaus paveldėtojas, kurį jis vadina "Gebo".

Autorius yra dėstęs keliuose

Viktoras Vizgirda

I namus, baigus darbą

universitetuose, chemijos specialistas, davęs veikalų toje srityje, taigi jo šioje knygoje fantazavimas nėra vien grynos svajonės, o turi ir mokslinės patirties pagrindus, nors kai jis užgriebia jau tariamus 99166 dabartinės eros metus, tai apie tokią tolimą ateitį, net ir mokslininko akim žiūrint, nedaug ką tegalima pramanyti. Dėl viso to veikalas lyg turi beletristinį pobūdį. Skaitytojas ne su viskuo sutiks, bet keistųjų svarstymų mėgėjams veikalas galės būti įdomus.

J. Daugl.

APIE JONĄ MEKĄ "THE NEW YORKER" ŽURNALU

Sis New York'e liedžiamas savaitinis žurnalas, skirtas labiausiai šios dienos, ypač paties New Yorko, kultūrinio gyvenimo faktų pristatymui ir svarstymui, šių metų sausio mėn. 6 dienos laidoje įsidėjo net keliolikos puslapių straipsnį apie filmininką ir poetą Joną Meką, parašytą Calvin Tomkins. Straipsnyje daugiausia vietos skiriama Jonui Mekui kaip filmininkui, turėjusiam nemažos įtakos filmų pasaulio reiškiniui, vadinamam "underground cinema". Apie Joną Meką kaip poetą užsimenama tik prabėgomis.

BRAZILŲ POEZIJA

Wesleyan universitetas išleido Brazilų šio šimtmečio poezijos rinkinį, pavadintą: "An Anthology of Twentieth-Century Brazilian Poetry". Antologiją redagavo Elizabeth Bishop ir Emanuel Brasil. Knyga turi 181 psl., kainuoja 3 dol. 45 ct. (kietais viršeliais 11 dol.).

Sociologas ir religinės kultūros ugdytojas

Sausio 3 d. suėjo 15 m., kai Vilniuje mirė vienas iš labiausiai pasižymėjusių Lietuvos vyskupų — Kazimieras Paltauskas, naujų socialinių idėjų skleidėjas Lietuvoje ir vienas iš įtakingiausių dvasinės kultūros ugdytojų. Mirė būdamas 84 m. amžiaus. Tai buvo pirmas Panevėžio vyskupas, daugelio vadovėlių ir religinių raštų autorius. Buvo kilęs nuo Linkuvos. Mokėsi Mintaujos gimn., Kauno kun. seminarijoje, Petrapilio akademijoje. Kunigu įšventintas 1902 m. Nuo 1911 m. profesoriavo Kauno kun. seminarijoje, buvo seminarijos vicerektorius, o karo metu, seminarija

Dabarties filmų meninė ir moralinė vertė

Ekrane paskutinių laikotarpiu yra pastebima stambių pasikeitimų, deja ne į gerąją pusę. Susirūpinusiems, kaip vertinti naujuosius filmus, kokius patarimus ir patarimus skelbti vaikams gali būti labai naudingas naujas leidinys "Seen Any Good Dirty Movies Lately?".

Kaip antrąjį antrastę sako, tai krikščionio kritiko žvilgsnis į dabarties filmus. Knyga redagavo James W. Arnold, išleido St. Anthony Messenger Press, Cincinnati, Ohio 1972m. 118psl., kaina 1 dol. 45 ct.

Knygą skaitant, tenka stebėtis, kaip sveikai pažangus yra šio veikalas, o paskiau pateikiami ir atskirų filmų vertinimai. Veikalas gausiai iliustruotas gerai parinktomis nuotraukomis, parašytas kelių savo srityje nusimanančių autorių.

Veikale apžvelgiama naujoji kinematografijos kryptis, keliamas klausimas, į kokius filmus tėvai galėtų leisti vaikus, kokia dabarties filmų įtaka į vaikus ir jaunimą, kaip žiūrėti į taip dabar filmuose paplitusį plikumą ir

išskylančias seksualinės moralės kur vieton meno kišamas seksas. problemas. Autoriai ištikimi Ekrano moralės aptarimai ir krikščionybės principams, bet liū dešimtų naujų filmų vertinimai kartu ir atviri priimtinėms naujai šiame leidiny tikrai prasijamams, bet kritiškai nuomūkiai, mingi.

J. Pr.

MES TEBEMOKAM.

6% už 2 Metų

Certifikatus

(Minimum \$5,000)

5 3/4% už 1 METŲ CERTIFIKATUS (Minimum \$1,000)

Open Mon 9-5 Tues Thurs Fr 9-5 Sat 9-1 Closed Wed

SAINT ANTHONY SAVINGS

1447 So. 49th Court
Cicero, Ill. 60650
TEL. — 656-6336
Joseph F. Gribauskas
Executive SecretaryKas tik turi gerą skonį,
viską perka pas Lieponį.

LIEPONIS

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western — PR 8-5875

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9:00 iki 6:00 val. vak. Sekmad atdara 12 v. iki 5 v. popiet

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINŲ VIETA

REpublic 7-3600

REpublic 7-8601

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. GROvehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktorai

Trys Moderniškos Kopolyčios:

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YARds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. VILginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-8572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-8401

POVILAS J. RIDIKAS

3334 S. HALSTED STREET Tel. YARds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

Filmų įvairumai

Prancūzas apie dvi seseris angles

STASE SEMĖNIENĖ

"Two English Girls" yra gan lėtoka, bet šauniai atpasakota trijų asmenų meilės istorija. Režisierius Francois Truffaut surandą beveik tą patį pagrindą savo naujam filmui, kaip ir anksčiau kiek perdėtam "Jules and Jim" (1961 m.) ir parašytam to paties autoriaus Henri — Pierre Roche. Tačiau šiame yra daugiau stungimo ir melancholijos. O toji, kaip plieniniai ryšiai, dar labiau sukaustė švelnumą, kuris visados buvo jo didžiojo dorybės, kaip gabaus režisieriaus.

Filmas gražiai sumontuotas, be priekaišto puikiai suvaidintas, giliai išgyventas ir įtikinančiai perduotas, tačiau kažko trūksta. O trūksta to kvapono, kūrį skiria tikrą gėlę nuo plastikinės. Tos dvi anglų mergaitės, kaip antraštė nusako, yra jaunuolio Claude (Jean — Pierre Leaud) motinos jaunystės draugės dukterys. Viena jų aplanko jį su motina Prancūzijoje. Jiedu susibūliauja ir ji pasikviečia jį aplankyti jos tėvų.

Claude nuvyksta į Angliją ir įsimyli antrąją seserį Muriel (Stacey Tendeter). Motinoms prašant palaukti su vedybomis vienerius metus, per tą laiką Claude sueina ir artimus ryšius su kita seserimi Anne (Kika Markham). Tai mirus džiūva, vėlikimas suveda ir išskiria su Muriel.

Svelniai besirutuliojančiam spalvotam filmui galima būtų papriekaištauti, kad įvykiai

narstosi, kaip Claude juos mato. Ir todėl jis pasidaro centrinė figūra, labai geros nuomonės apie save ir visą dėmesį į save sukauda beveik tą patį pagrindą savo naujam filmui, kaip ir anksčiau kiek perdėtam "Jules and Jim" (1961 m.) ir parašytam to paties autoriaus Henri — Pierre Roche. Tačiau šiame yra daugiau stungimo ir melancholijos. O toji, kaip plieniniai ryšiai, dar labiau sukaustė švelnumą, kuris visados buvo jo didžiojo dorybės, kaip gabaus režisieriaus.

Gal dėl tos pačios priežasties žiūrovui neduodama progos įsigilinti į jų jaunų mergaičių psichologiją. Kodėl juodvi pakrypta į tą pasirinktą jausminį kelią, nežiūrint jų nepaprastai gėto ir rimto Viktorijos laikų auklėjimo. Pagaliau, kas pastūmė jas sukilti prieš tą režimą? Ir taip mes tik paprastai kartu su herojumi dalinamės tuo didžiuoju nustebimu.

O tas herojus Jean — Pierre Leaud, nors ir duoda mums tokį vaidybinį gabalą, kuriuo tik galima džiaugtis ir stebėtis, tačiau ir sukelia pyktį, kad jis visai nesupranta moterų. Gi tos nesupratimo šaknys, atrodo, rausiasi kur kas giliau, ligi to kietojo sluogsnio, į kurį atsitrenkus, pajunti, kad pats režisierius Truffaut visiškai nesupranta moterų. Jojo filme tik vyrai rodomi kaip išbaigti charakteriai.

Ir taip girdint Claude ausimis ir žiūrint jo akimis, mums nė kiek nėra aiškesnis tų dviejų jaunų mergaičių vaizdas kaip jam pačiam, o tas yra labai miglotas. Truffaut atvaizduoja moteris, kaip kokius eterinius objektus ar tolimoje grumojančius pavojus, daugiau simbolių, negu realybę. Jų motyvai visados neaiškūs, jų jausmai sujaukti žiūrovo akys. Filmas klasifikuojamas jauniesiems su tėvų nužiūra.

IS MODELINŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida

Galima pirkti dalimis ir išmokėtinai

SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 S. Western — Tel. GR 6-4421

BERT'S STANDARD SERVICE

Road Service — Major Mechanical
Elektroninis motor sureguliuojamas (Tune up). Air condition specialistai. Gazolinas, padangos ir kiti reikmenys.

6645 S. Western — Tel. 778-9250

Savin. Norbertas Langys

NAUJIEJI

"DRAUGO"

1973 METŲ
KALENDORIAI

Skaitytojams išsiųsti paštu. Kiti norintieji jį išsigyti pasiųskite 50 centų ir kalendorius bus pasiųstas.

Rašykite:

DRAUGAS

4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois, 60629

RIEBULIŲ STATISTIKA

Kalifornijos universiteto medicinos centras ištyrė 1,000 per daug riebių pacientų ir nustatė, kad net 142 iš jų, kas sudaro 14.2%, negali užimti jokios tarnybos dėl per didelio nutukimo.

HIGH RATES

5% Per Annum

PAID QUARTERLY

6% Per Annum

Passbook Accounts

—AT—

\$5000 or more

Certificates

2 year min.

5 3/4%

Per Annum

\$1000 or more

Certificates

1 year min.

BRIGHTON
SAVINGS & LOAN ASS'N
HIGHEST RESERVES

4071 Archer Avenue

Chicago, Ill. 60632

TEL. — LA 3 - 8248

(West of California Avenue)

5 1/2%

Per Annum

Investment

Bonus

Certificates

FRANK'S TV and RADIO, INC.

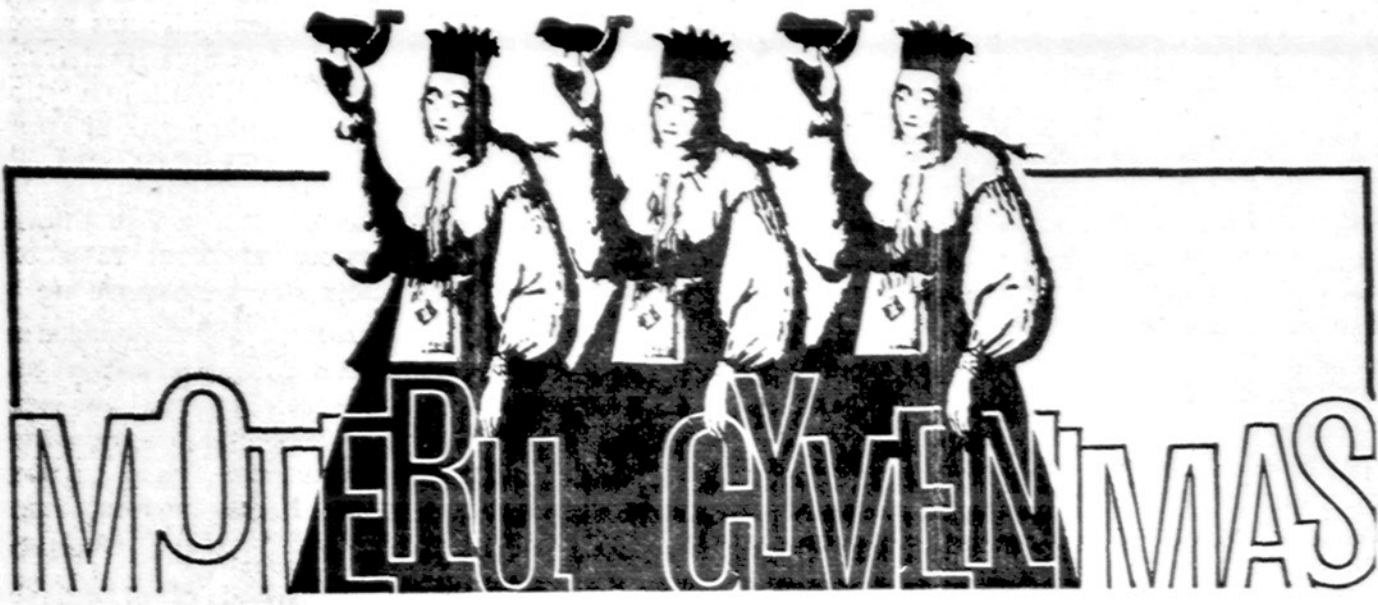
3240 SO. HALSTED STREET

TEL. — CA 5 - 7252

DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS

RADIO IR STEREO APARATŲ. PARDAVIMAS IR TAISYMAS.

SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI.

REDAGUOJA ST. SEMENIENE, 6507 S. TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629, TELEF. 925-5988

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS OPERA

ALĖ KALVAITYTĖ

Kai po ilgų nelaisvės ir priešpados metų, po I pasaul. karo, prisikėlė, atsikūrė ir suklestėjo mūsų tėvynė Lietuva, josios laisvės vainikan, kaip vienas gražiausių žiedų, išspynė Lietuvos valstybinė opera. Kaip mūsų nuolatam kraštui, taip ir mūsų operai pradžia buvo be galo sunki.

Atgavus nepriklausomybę, savon žemėn pradėjo rinktis į kitas šalis dėl mokslo ar dėl kitų priežasčių iškliavę jos vaikai. Jų tarpe buvo ir muzikų, baigusių ar bebaigusių konservatorijas.

1920 m. vasarą Lietuvos Meno kūrėjų dr-jos pasitarimuose gimė mintis steigti Lietuvoje operą. Pradžioje buvo galvota surengti tik koncertą su ištraukomis iš ke- lių geriausių žinomų operų, nes pilnai operai pastatyti buvo daug trūkumų. Nebuvo tuomet nei choro, nei orkestro, nei baleto, režisierų, dirigentų, rūbų, net nei tinkamo teatro. Prie šios min- ties apsisistojus, buvo pradėtos re- peticijos solistės V. Grigaitienės būte, tačiau darbas ėjo lėtai, nes nebuvo pasitikėjimo.

Daugpusis Kipras

Lenkams užėmus Vilnių, iš- ten į Kauną atvyko naujų jėgų, jų tarpe ir Kipras Petrauskas. Jis pradėjo lankyt Lietuvos Meno kūrėjų dr-jos susirinkimus, ir vė- liau sklandesniai darbai toje draugijoje buvo sudaryta Operos taryba su tokia valdyba. K. Pet- rauskas — visų dalių vedėjas, St. Šilingas — atstovas valdžiai, J. Talat-kelpša — muzikinės dalies vedėjas, J. Žilevičius — adminis- tratorius.

Koncerto mintis buvo atmes- ta, ir buvo nutarta statyti Verdi "La Traviata", kadangi šioj operoj kostiumai nebūtini, galima buvo apsieiti su paprastais vakariniais rūbais.

Pradžiai, aišku, buvo nepras- tai sunki. Kadangi tik vienas K. Petrauskas buvo susipažinęs su pilnu operos pastatymu, jis turė- jo ir imtis to pastatymo darbo. Jis buvo režisierius, dirigentas ir chormeisteris repeticijose. Jis pla- navo sceną, tvarkė dekoracijas ir rūbus. Režisierio padėjėju jis pasi- kvietė dramos artistą Kostą Glinskį. Nebuvo prityrusio diri- gento, bet, K. Petrauskui priža- dėjus padėti, tą darbą apsiėmė J. Talat - Kelpša. Orkestro reikė- jo ieškoti kavinėse, kinuose ir ki- tur. Žinoma, taip sudarytas or- kestras buvo nepilnas ir labai nekompetetingas. Choro reikalą apsiėmė tvarkyti Julius Štarka. Jis tuomet jau turėjo savo chorą ir pažadėjo jį paruošti operai.

Su patalpomis repeticijoms bu- vo tikra tragedija: choras buvo stumdomas iš vienos vietos į ki- tą, kol pagaliau apsisistojė Liau- dies Namų valgyklos salė. So- listai repetavo kur beįmanydami — savo butuose, o vėliau — te- atro raštinėj. Teatro scena buvo dažnai neprieinama bendrom re- peticijom, nes ten vykdavo žy- dų grupių vaidinimai.

Tačiau darbas ėjo sparčiai pri- myn. K. Petrauskas žinojo, ko jis

Gimtadienis

Nuotrauka Vytauto Maželio

siektė operos pastatyme, o jo bendradarbiai pilnai juo pasiti- kėjo. K. Petrauskas taip mokėjo kitiems perduoti entuziazmą ir ryžą, kad atrodė neįveikiami darbai buvo atlikti gana paten- kinamai. Visi dirbo su pasitikėji- mu, nes buvo matyti, kad šis ruo- šimasis — tai tik krovimas mažo pumpurėlio, kuris ilgai nei pra- žys puikiu žiedu.

Džiaugsmo ašaros, Lietuvos operai gimus

Vargais negalais, po nemigo ir rūpesčių, 1920 gruodžio 31 d. pasikėlė uždanga, o salė buvo pripildyta Lietuvos himno gar- sais! Po to sekė pirmą kartą lie- tuviškai dainuota Verdi "La Tra- viata". Salė buvo sausakimšai prigrūsta. Reikėjo net milicijos pa- galbos, kad sutramdytų veržima- si teatru. Tai buvo nepaprastai svarbi diena lietuvių kultūrinia- me gyvenime.

Opera gimė ir praėjo su di- džiausiu pasisekimu! Žmonės verkė džiaugsmo ašaromis!

Tą patį sezoną buvo parengtos dar dvi premjeros. 1921 vasario 16 buvo pirmą kartą pastatyta M. Petrausko melodrama "Biru- tės", o birž. 16 d. Kaunas išvydo Rubinsteinio "Demoną". Tais pat metais dar buvo keletas simfoni- nių ir kamerinių koncertų, bet su mažu pasisekimu. Nors galima sakyti, kad pirmi operos gyvavi- mo metai buvo labai sėkmingi ir vaisingi — vis dėlto pastatyti o- perą ant kojų ir dar parengti

tris premjeras yra milžiniškas darbas — tačiau pirmos premje- ros optimizmas pradėjo blėsti. Kaunas nebuvo užtektinai didė- lis miestas, kad opera galėtų sėk- mingai išsilaikyti tik su keletu vaidinimų savo repertuare. Ta- čiau nuotaika vėl pakilo, kai K. Petrauskas su Antanu Sodeika grįžo iš Italijos, parsiveždami jauną tenorą J. Kudirką, ir an- tras sezonas buvo punktualiai at- darytas su Verdi "Rigoletto".

1922 m. Lietuvos Opera buvo suvalstybinta, ir A. Sodeika buvo paskirtas jos pirmuoju direkto- riumi.

Jaunas dirigentas sucentuoja orkestrą

Pirmieji operos gyvavimo me- tai buvo patys sunkiausi. Kaip jau anksčiau minėjau, orkestras buvo prastas. Apie 90 nuos. jo sąstato buvo žydai ir kitataučiai, surinkti iš kavinų, kinų, restora- nų, taip pat iš kariuomenės pul- ko. Savaimė aišku, kad daugum- as šių orkestro dalyvių nebuvo nei lankę, tuo labiau baigę kon- servatorijas. Pats dirigentas J. Ta- lat-Kelpša nebuvo prityręs ope- roj. Neabejotinai, kad ir orkestro pasirodymai nebūdavo pavydėti- ni. Buvo laikraščiuose nusiskun- dimų, kad orkestras visai nesit- stengia palydėti solistą, jis groja arba lėčiau, arba greičiau, gadin- damas nervus ir solistui ir pub- likai. Kaltas buvo ir nepritęs- dirigentas. Vėliau, kada Kauno ir Klaipėdos konservatorijos or-

kestrui davė naujų jėgų, kada buvo pakviesti keli orkestrantai iš Vakarų Europos, kurie savo šakoj buvo solistai, orkestro vertė pakitėjo. Atsirado ir naujų diri- gentų, kaip J. Gruodis, S. Šim- kus, Bukša, o kai įsijungė į diri- gentų tarpą vos mokslus baigęs Prahoj jaunas V. Marijošius, or- kestro vienetas visiškai susice- mentavo.

Choras pradžioj taipgi buvo gana mėgėjiškas, bet kai atėjo naujų jėgų iš mūsų konservatori- jų, jis išaugo į puikų sąstatą, ku- riuo gėrėjosi atvykę mūsų svečiai dirigentai, kaip Emil Cooper, N. Malko, Leo Bloch ir kt.

Iš pirmųjų mūsų solistų pažy- mėtini: K. Petrauskas, V. Gri- gaitienė, A. Galaunienė, J. Ven- cėvičaitė, J. Dvarionaitė, A. So- deika, J. Byra, J. Katelė, J. Bieliū- nas, J. Kudirka, vėliau V. Jonuš- kaitė, M. Rakauskaitė (ameri- kietė), St. Sodeika, A. Kučingis, A. Kutkus ir kt.

Konservatorijos išugdė dainininkų kadra

Mūsų Kauno Muzikos mokykla, vėliau tapusi konservatorija, ir Klaipėdos konservatorija išaugi- no gražų būrį įvairių muzikų, instrumentalistų bei vokalistų. Visų dainininkų svajonė, savaime aišku, buvo patekti į teatrą, t.y. į operą, o tam buvo labai di- deli reikalavimai. Neužteko vien balso, reikėjo ir sceninio pasiro- šimo, kad nesukluptų ja be- vaikščioldamas, o ką bekalbėt a- pie vaidybą!

Scenai dainininkai buvo pa- ruošiami konservatorijoje, vadin- moj Operos klasė (3 met.). Ope- ros klases vedėjai buvo: P. Oleka — vaidyba, B. Dvarionas — mu- sikinė dalis, D. Olekienė — ba- letas. O jei kuriam teko laimė debiutuoti teatre, turėjo būt pa- siruošęs vienam ar dviem didė- liam vaidmenim. Į debiutą turė- jo ateiti stipriai pasirošęs, kad te- atro vadovybė pripažintų kaip subrendusį dainininką-e ir priim- tų į solistų eilės.

Todėl visi mūsų solistai buvo ne tik geri dainininkai, bet ir ge- ri aktoriai. Štai eilė mūsų kon- servatorijos išugdytų dainininkų, kurie atėjo į teatrą vieni anksčiau, kiti vėliau: A. Dambrauskaitė, A. Dičiūtė, E. Kardelienė, A. Kal- vaitytė, J. Augaitytė, J. Mažeika, P. Radzevičiūtė, S. Adomaitienė, V. Dagelytė, Zanauskaitė, I. Mo- tekaitienė, V. Baltrušaitis, St. Santvaras, A. Sprindys ir kt.

(Naudota medžiaga iš prof. Žilevičiaus Muzikologijos archy- vo.)

PILIULES IR VĖŽYS

Massachusetts General ligoni- nės gydytojai nustatė, kad jau- nos dukrelės tų motinų, kurios jų laukdamos ėmė piliules, kontro- liuojančias gimimus, gausiau su- serga vėžiu.

Ramus pašnekesys, poilsiaujant šventosios šeimos viloje prie Chicago: Ona Duobienė (kairėje) ir Ursulė Maželdienė.

Baltais šiaudinukais papuošta eglutė Sv. Kryžiaus ligoninės laukiamajame, Chicagoje, daugiau mėnesį laiko domino personalą ir lankytojus. Tai gražus darbas lietuvių moterų, pašventusių savo laiką ir lėšas, puošiant Lietuviškąją Plaza. Seselė kazmierietė Marion sudarė sąly- gas šitai įvykdyti. Frie eglutės moterys, kurių rūpesčiu ir darbu ši puošmena čia atsirado — iš kairės į dešinę: Liuda Butikienė, Danutė Augienė, Paulina Vaitaitienė, Marija Krauchunienė ir Sofija Budrienė. Trūksta Elenos Baltrušaitienės.

Nuotrauka V. Noreikos

Asmenybė skverbiasi pro geriausiai besirengiančių sąrašą

Pat Nixon buvo pasiūlyta į šas reprezentuoja tarptautinį pa- Tarptautinį geriausiai besiren- giančių sąrašą 1972 metams, bet ji nepraėjo — nebuvo išrinkta.

Laimėtojai, 29 moterys ir 30 vyrų, buvo išrinkti, balsuojant daugiau kaip 2,000 madų kūrė- jams.

Apie prezidento žmoną spau- doje buvo šitaip atsiliepta:

"Pat Nixon yra žaviai at- rodanti moteris." Ji turi gražią figūrą, puikius plaukus ir odą. Tačiau jos visa išvaizda yra per daug apgalvota, viskas gerai iš- studijuota. Josios plaukai yra per daug išpūsti. Būtų malonu ma- tyti juos vėjo draikomus."

1972m. geriausiai besirengian- čių sąrašas, tas praekiančios die- nos simbolis, kuris metų metais girdavosi tokiais vardais, kaip Jacqueline Kennedy - Onassis ir karalienė Elzbieta II, šiais me- tais pirmąjį kartą pristato mode- liuotoja — aktorę Marisą Beren- son ir baigia Firestone šeimos nare —Henry Fordo brolio Wil- liam Clay Fordo žmona.

Šių metų tuzino moterų sąra-

šas reprezentuoja tarptautinį pa- rinkimą turtingųjų ir tituluotų.

Šitoks yra 12-os gražiausiai be- sirengiančių moterų sąrašas:

1. Marisa Berenson,
2. Baronaitė Thierry Van Zuy- len, Paryžiaus aristokratė,
3. Metalas magnato Samuel P. Reed dukterė,
4. Princesė Salima Khan, Aga Khan žmona,
5. Henry Fordo II iš Detroito žmona,
6. Caracas, Venecuelos turtuo- lijo Reinaldo Herreros žmona,
7. Kalifornijos gubernatoriaus R. Reagano žmona,
8. New Yorko milijonieriaus Fre- derick Melhado žmona,
9. Olivetti kompanijos Milane turtuolio Gianluigi Gabetti žmo- na,
10. "Rock" žvagiždės Mick Jagger žmona,
11. Rašytojo, leidėjo, kolum- nisto, televizijos komentatoriaus William Buckley Jr. žmona,
12. William Clay Fordo žmo- na.

Labiausiai gerbiamos moterys

Prezidento Nixono žmona pir- mauja labiausiai gerbiama motė- rų sąrašė. Kas metai apie Naujus Metus Gallup rinkimai (Viešos nuomonės amerikiečių instiutas) skelbia dešimties labiausiai ger- biamų moterų, kuriomis žavisi ir stebisi amerikiečiai, sąrašą. Pat Nixonienė pirmą kartą laimėjo pirmąją vietą nuo Nixono išrin- kimo prezidentu 1969 m.

Paskui P. Nixonienę šiais me- tais seka Izraelio ministrė pirmi- ninkė Golda Meir, po kurios ei- na Indijos premjerė Indira Gan- dhi ir Mamie Eisenhower.

Praeitais metais atvirksčiai, P. Nixonienė buvo II-oje vietoje po G. Meir.

Jacqueline Onassis pasiliko penktoje vietoje, kaip ir praeitais metais. Buvusi Kennedienė figū- ruoja tarp 10-ties gerbtinausių moterų nuo 1960 m.

Paskutiniame surašinėjime 1,008 asmenys, 18 m. ir vyresni, buvo apklausti gruodžio 8 - 11 d. Štai gerbtinausių moterų de- šimtukas:

1. Pat Nixon,
2. Golda Meir,
3. Indira Gandhi,
4. Mamie Eisenhower,
5. Jacqueline Onassis,
6. Shirley Chisholm,
7. Karalienė Elzbieta II,
8. Senatorė Margaret Chase Smith,
9. Rose Kennedy,
10. Martin Luther King Jr. naš- lė.

Garbės atžymėjimus gavo: Pe- arl S. Buck, Jane Fonda, Lady Bird Johnson, Ethel Kennedy, Margaret Mead, Martha Mit- chell, Bess Myerson, Shirley Temple, Black ir Bess Truman.

Praeitų metų sąrašas buvo toks:

1. Golda Meir,
2. Pat Nixon,
3. Rose Kennedy,
4. Indira Gandhi,
5. Mamie Eisenhower,
6. Jacqueline Onassis,
1. Lady Bird Johnson,
8. Martha Mitchell,
9. Sen. Margaret Chase Smith,
10. Shirley Chisholm.

IS MOTERŲ PASAULIO

* Chicago Lietuvos moterų klū- bo 13-tasis Gintaro balius įvyks šiais metais birželio 24 d. Klubo pirmininkė Irena Žibienė ir ba- liaus komitetas gyvai įsijungė į baliaus paruošiamuosius darbus. Baliaus rengimo pirmininke iš- rinkta Kristina Austin, o vice- pirm. Genė Krajciek. Komiteto narės: Connie Hofer rūpinasi rez- ervacijomis, Aldona Daukienė — propaganda, Adeline Kutchins ir Silvija Petrosius — dekoraci- jomis, o Aldona Brazienė — sti- pendijų paskirstymu. Šių metų pristatomo debutančių tarpe bu- ir Lietuvos generalinės konsulės Chicagoje Juzės Daužvardienės vaikaitė Juzytė Marija Daužvar- dytė. Lietuvos gen. konsulė la- bai aktyviai prisideda prie Chi- cagos Liet. mot. klubo veiklos ir yra klubo garbės pirmininkė. Iš tikrųjų Gintaro baliaus idėja ir buvo Juzės Daužvardienės inspi- ruota, josios rūpesčiu ir patari- mu įvairūs lietuviški elementai įvesti ir dabar tradiciniai kas me- tai pravedami, plačiai visa tai minint ir amerikiečių spaudoje.

MOTERYS SIELOVADOS MOKYKLOJE

Kathy Walter ir Susan Moser priimtos į Milwaukee mieste vei- kiančią Sv. Pranciškaus sielovados mokyklą, kur iki šiol tebūdavo priimami tik kandidatai į kunig- sus. Abidvi jos ruošiasi būti pa- tarėjomis, ligonių lankytojomis, darbuotis religinio švietimo srity- je. K. Walter sako, kad įeigu Baž- nyčia kada pradės šventinti i kunigus moteris, ji pasirinks tą pašaukimą, gi S. Moser ruošiasi darbuotis katalikų spaudoje.